

واحد صنعتی امیرکبیر
معاونت پژوهشی

شرکت شهرکهای صنعتی استان سمنان

عنوان:

مطالعات امکان‌سنجی مقدماتی تولید بگ فیلتر نانو

مشاور:

جهاد دانشگاهی واحد صنعتی امیرکبیر
معاونت پژوهشی

زمستان ۱۳۹۰

آدرس: تهران - خیابان حافظ - دانشگاه صنعتی امیرکبیر (پلی‌تکنیک تهران) - جهاد دانشگاهی
واحد صنعتی امیرکبیر - معاونت پژوهشی تلفن: ۸۸۸۰۸۷۵ و ۸۸۸۹۲۱۴۳ فکس: ۸۸۸۰۶۹۸۴
Email: research@jdamirkabir.ac.ir www.jdamirkabir.ac.ir

خلاصه طرح

نام محصول	بگ فیلتر نانو
موارد کاربرد	موردنصرف در صنایع سیمان، گچ، سرامیک، تولید پودرهای مختلف، پتروشیمی، فولادسازی
ظرفیت پیشنهادی طرح	۹۶۰
عمده مواد اولیه مصرفی	مدیای منسوج
میزان مصرف سالیانه مواد اولیه	۳۸۰ / ۰۰۰
اشتغال‌زاوی	۴۸
سرمایه‌گذاری ثابت طرح	۵۲۸۴۴۴۰
سرمایه در گردش طرح	۲۵۶۹۲
زمین مورد نیاز	۱۱۰۲۴۳
زیربنا	۲۰۹۰۰۰
سرمایه در گردش طرح	۱۸۸۳۰
خدماتی (متر مربع)	۵۲۲۷۰
زیربنا	۵۴۰۰
صرف سالیانه آب، برق و سوخت	۱۵۰۰
خدماتی (متر مربع)	۷۰۰
خدماتی (متر مربع)	۲۰۰
آب (متر مکعب)	۲۷۰۰
صرف سالیانه آب، برق و سوخت	۲۱۳۸۴۰۰
گاز (متر مکعب)	۳۲۴۰۰
محلهای پیشنهادی برای احداث واحد صنعتی	۱۱۴۷۵۰
محلهای پیشنهادی برای احداث واحد صنعتی	شهرکهای صنعتی شاهرود، دامغان، گرمسار و شهرهای سمنان و شاهرود در استان سمنان و استانهای مرکزی، اصفهان، قم، قزوین و تهران

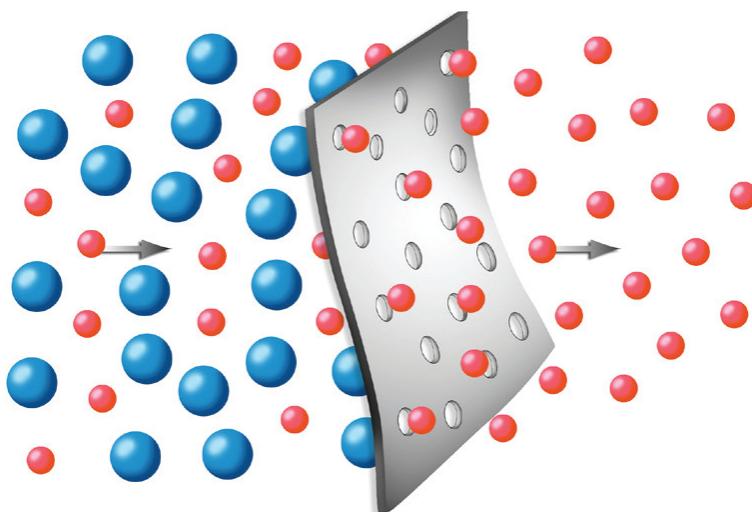
فهرست مطالعات

صفحه	عنوان
۴	۱- معرفی محصول.....
۹	۱-۱- نام و کد آیسیک محصول.....
۱۰	۱-۲- شماره تعریفه گمرکی.....
۱۱	۱-۳- شرایط واردات.....
۱۱	۴- بررسی و ارائه استاندارد.....
۱۲	۵- بررسی و ارائه اطلاعات لازم در زمینه قیمت تولید داخلی و جهانی محصول.....
۱۲	۶- توضیح موارد مصرف و کاربرد.....
۱۳	۷- بررسی کالاهای جایگزینی و تجزیه و تحلیل اثرات آن بر مصرف محصول.....
۱۳	۸- اهمیت استراتژیکی کالا در دنیای امروز.....
۱۳	۹- کشورهای عمدۀ تولید کننده و مصرف کننده محصول.....
۱۴	۱۰- شرایط صادرات.....
۱۵	۱- وضعیت عرضه و تقاضا.....
۱۵	۲- بررسی ظرفیت بهره‌برداری و روند تولید از آغاز برنامه چهارم تا کنون و محل واحدها و تعداد آنها و سطح تکنولوژی واحدهای موجود، ظرفیت اسمی، ظرفیت عملی، علل عدم بهره‌برداری کامل از ظرفیت‌ها، نام کشورها و شرکت‌های سازنده ماشین‌آلات مورد استفاده در تولید محصول.....
۱۸	۲-۱- بررسی وضعیت طرح‌های جدید و طرح‌های توسعه در دست اجرا (از نظر تعداد، ظرفیت، محل اجراء، میزان پیشرفت فیزیکی و سطح تکنولوژی آنها و سرمایه‌گذاری‌های انجام شده از ارزی و ریالی و مابقی مورد نیاز).....
۲۴	۲-۲- بررسی روند واردات محصول از آغاز برنامه چهارم تا پایان سال ۸۹.....
۲۵	۲-۳- بررسی روند مصرف از آغاز برنامه چهارم.....
۲۵	۲-۴- بررسی روند صادرات محصول از آغاز برنامه چهارم تا پایان سال ۸۹ و امکان توسعه آن.....
۲۶	۲-۵- بررسی نیاز به محصول با اولویت صادرات تا پایان برنامه پنجم.....

صفحه	عنوان
۳۷	۳- بررسی اجمالی تکنولوژی و روش های تولید و عرضه محصول در کشور و مقایسه آن با دیگر کشورها.....
۴۴	۴- تعیین نقاط قوت و ضعف تکنولوژی های مرسوم در فرآیند تولید محصول....
۴۵	۵- بررسی و تعیین حداقل ظرفیت اقتصادی شامل برآورد حجم سرمایه‌گذاری ثابت به تفکیک ریالی و ارزی (با استفاده از اطلاعات واحدهای موجود، در دست اجراء، UNIDO و اینترنت و بانک‌های اطلاعاتی جهانی، شرکت‌های فروشنده تکنولوژی و تجهیزات و ...).....
۴۹	۶- میزان مواد اولیه عمده مورد نیاز سالانه و محل تأمین آن از خارج یا داخل کشور قیمت ارزی و ریالی آن و بررسی تحولات اساسی در روند تأمین اقلام عمده مورد نیاز در گذشته و آینده.....
۵۰	۷- پیشنهاد منطقه مناسب برای اجرای طرح.....
۵۲	۸- وضعیت تأمین نیروی انسانی و تعداد اشتغال.....
۵۳	۹- بررسی و تعیین میزان تأمین آب، برق، سوخت، امکانات مخابراتی و ارتباطی (راه - راه‌آهن - فرودگاه - بندر ...) و چگونگی امکان تأمین آنها در منطقه مناسب برای اجرای طرح.....
۵۵	۱۰- وضعیت حمایت‌های اقتصادی و بازرگانی.....
۵۷	۱۱- تجزیه و تحلیل و ارائه جمع‌بندی و پیشنهاد نهایی در مورد احداث واحدهای جدید.....
۵۸	۱۲- منابع و مأخذ.....

۱- معرفی محصول

صفاف نمودن و جداسازی ذرات نامطلوب از سیالات (مایعات و گازها) یکی از نیازهای بشر از گذشته تاکنون می‌باشد. فیلترها وسایلی هستند که همواره دارای سطوح متخلخلی می‌باشند که بیشتر به منظور جداسازی ذرات جامد از سیالات استفاده می‌شوند. به طور مثال هنگامی که یک مایع یا یک سیال از فیلتر عبور داده می‌شود، در اثر اختلاف فشار بین دو سمت فیلتر، سیال از فیلتر عبور کرده و ذرات جامد با توجه به اندازه حفره‌های فیلتر، نمی‌توانند از آن عبور نمایند. شکل (۱) نحوه عملکرد یک فیلتر را نشان می‌دهد.

شکل (۱)- نحوه عملکرد یک فیلتر

فرایندهای فیلتراسیون در صنایع مختلف از جمله صنایع سیمان، گچ، شیمیایی، پزشکی و داروسازی، پاکسازی آب، صنایع غذایی، کشاورزی، صنایع خودرو و صنایع نساجی مورد استفاده قرار گرفته اند و حتی تحقیقات سالهای اخیر در زمینه انرژی به خصوص برای افزایش بازدهی پیل‌های سوختی با این حوزه ارتباط دارد.

جداسازی ذرات در فیلتر تحت تاثیر پنج عامل اصلی قرار می‌گیرد: اندازه محیط فیلتری، نرخ فیلتراسیون یا بارگذاری فیلتر، قطر موثر ذرات یا توزیع ابعاد ذرات، نرخ جریان و میزان ذراتی که پشت فیلتر باقی می‌ماند. قطر موثر ذرات و توزیع آن روی مکانیزم جداسازی ذرات، مساحت سطح در دسترس و تخلخل که مدت کارایی فیلتر را تعیین می‌کنند، تاثیر می‌گذارد. با جداسازی ذرات جامد توسط فیلتر مولفه‌های سطحی فیلتر کاهش می‌یابد و کانال‌های جریان سیال تغییر می‌کند. بازدهی فیلتر در جمع آوری

زمستان ۱۳۹۰	مجری: جهاد دانشگاهی واحد صنعتی امیرکبیر - معاونت پژوهشی
صفحه (۴)	آدرس: تهران، خیابان حافظ، دانشگاه صنعتی امیرکبیر، جهاد دانشگاهی، تلفن: ۸۸۸۰۶۹۸۴ و فکس: ۸۸۸۰۸۷۵۰ Email:research@jdamirkabir.ac.ir

ذرات به این صورت تعریف می‌شود: تعداد موفقیت‌ها در جداسازی کل ذراتی که در مساحت سطح مقطع جداکننده وجود دارند، تقسیم بر تعداد ممکن (۱۰۰ درصد ذرات موجود) ذرات. این بازدهی را می‌توان بر حسب کل ذرات در جریان مایع بیان کرد که با سه ساز و کار مختلف جدا شده‌اند. این سه ساز و کار توسط یو در سال ۱۹۷۱ معرفی شده است، این سه ساز و کار سد کردن، پخش شدن در اثر حرکت براونی و برخورد است. تاثیر عوامل دیگری که بعدها بیان شده‌اند مانند گرانش و نیروی الکترواستاتیکی بسیار کم است. در مورد فیلتراسیون ذرات بسیار ریز، عوامل جنبشی و گرانشی و سد کننده را می‌توان نادیده گرفت و اثر حرکت براونی مکانیزم اصلی جمع آوری ذرات بسیار ریز خواهد شد. کار اصلی محیط فیلتر به حدکثر رساندن قابلیت جمع آوری و استخراج ذرات معلق است، طوری که با حداقل میزان افت انرژی جریان سیال همراه باشد.

فرایند‌های جداسازی سیال (هوای آب، روغن و ...) و جامد در صنعت بسیار متنوع هستند. در فرایند‌های جداسازی عوامل موثر در انجام فرایندها در دو دسته عوامل ته نشینی و عوامل فیلتراسیون قرار می‌گیرند. فیلتراسیون زیر مجموعه‌ای از فرایندهای جدا سازی است و در کنار آنها قرار می‌گیرد. فرایندهای ته نشینی از فرایندهای فیلتراسیون جدا هستند و در فرایندهای ته نشینی و گریز از مرکز ممکن است محیط فیلتری استفاده نشود. در هر دو دسته، فرایند به صورت مقطعي یا پیوسته است که در فرایندهای پیوسته مرحله تمیز کردن مواد جدا شده با یک وضعیت مکانیکی مانند ارتعاش انجام می‌شود. جدا کردن و کنترل آلاینده‌های فیزیکی بزرگتر از ابعاد میکرومتری از طریق فرایندهایی مثل ته نشینی امکان پذیر است؛ اما کنترل ذرات و موجودات بسیار کوچک به سادگی امکان پذیر نیست.

جداسازی ذرات از محیط‌های گازی یا مایع توسط فیلترها یکی از بخش‌های ضروری در فرآیندهای مختلف صنعتی است که منجر به خلوص‌سازی محصول، صرفه‌جویی در انرژی، ارتقاء فرآیند بهره‌وری و کنترل آلودگی می‌شود.

فیلترهای کیسه‌ای یا بگ فیلترها یکی از انواع فیلترهای صنعتی می‌باشند که عموماً به عنوان غبارگیر مورد استفاده قرار می‌گیرند و جنس آنها اغلب از الیاف پلی استر، پلی پروپیلن و کتان می‌باشد و به صورت کیسه‌های یک سرباز، دوسرباز، تک رینگی و چند رینگی ساخته می‌شوند. در شکل (۲)، نمایی از فیلترهای کیسه‌ای ارائه شده است.

شکل (۲)- فیلتر کیسه ای یا بگ فیلتر

فیلتر کیسه ای قادر است در دبی هوای ۲۵ درصد ظرفیت اسمی خود عملکرد مناسبی را ارائه دهد که بویژه برای استفاده در سیستمهای حجم متغیر هوا مناسب خواهد بود . فیلترهای کیسه ای قادرند افت فشار کمی را تا حدود ۸۰۰۰ ساعت کاری ارائه نمایند.

بگ هاووسها (Bag House Filter) نمونه ای از فیلتر های کیسه ای هستند که اساس کارشان شبیه فیلترهای کیسه ای معمولی می باشد . این فیلتر ها در شکلها و اندازه های متفاوت ظاهر می شوند، بگ هاووسها از یک سری (۴ تا ۸ کیسه) بگ فیلتر که درون یک محفظه فلزی نگه دارنده موسوم به cage به طور موازی در کنار هم قرار می گیرند ، تشکیل می شوند . در شکل (۳)، نمایی از بگ هاووس فیلتر ارائه شده است.

مزیت عمدی این نوع فیلتر اثربخشی کمتر غبارخروجی با تغییر مشخصه های گاز ورودی و دستیابی آسانتر به غبار خروجی کمتر در محدوده ۱۰ میلی گرم بر متر مکعب می باشد. مورد مصرف این نوع فیلترها در صنایع سیمان، لاستیک ، پتروشیمی، فولاد، صنایع تولید پودرهای مختلف و کاربردهای خاصی شامل هواسازهای تهویه هوای کارخانجات ، انبارها ، فروشگاههای زنجیرهای، ادارات، ساختمانهای عمومی، بیمارستانها، آزمایشگاهها، تصفیه هوای خنک کن ورودی توربینهای گازی، کمپرسورها و موتورها می باشند. بگ فیلتر عموما برای جداسازی غبارهایی با قطر ۱,۰ الی ۱۰ میکرون به بالا مورد استفاده واقع می شوند. طراحی و محاسبه راندمان جداسازی بگ فیلتر برای یک غبار خاص و با تمام ویژگی های فیزیکی آن

زمستان ۱۳۹۰	مجری: جهاد دانشگاهی واحد صنعتی امیرکبیر- معاونت پژوهشی
صفحه (۶)	آدرس: تهران، خیابان حافظ، دانشگاه صنعتی امیرکبیر، جهاد دانشگاهی، تلفن: ۸۸۸-۸۷۵-۸۸۸ و فکس: ۸۸۸-۶۹۸۴ www.jdamirkabir.ac.ir Email:research@jdamirkabir.ac.ir

تعريف می شود . طراحی بگ فیلتر به منظور دست یابی به حداکثر راندمان جداسازی تلفیقی هوشمند از دانش مکانیک و تجربه است . این دستگاه در صنایع مختلف معدنی نظیر کاشی ، چینی ، پودرهای میکرونیزه، صنایع سیمان ، فولاد ، غذایی و ... کاربرد دارد. در این دستگاه غبار ایجاد شده از دستگاه های مختلف توسط هود ها و کanalها از منافذ غبارخیز جمع آوری و به صورت شناور در بستر سیال عامل به سمت دستگاه غبارگیر انتقال داده می شوند که این انتقال توسط یک دستگاه فن با ایجاد فشار منفی در داخل شبکه انجام می گیرد . سرعت انتقال درداخل کanalها تابع از خواص فیزیکی ذرات غبار می باشد ولی محدوده مجاز طراحی بین ۱۰ - ۴۰ متر بر ثانیه در نظر گرفته می شود .

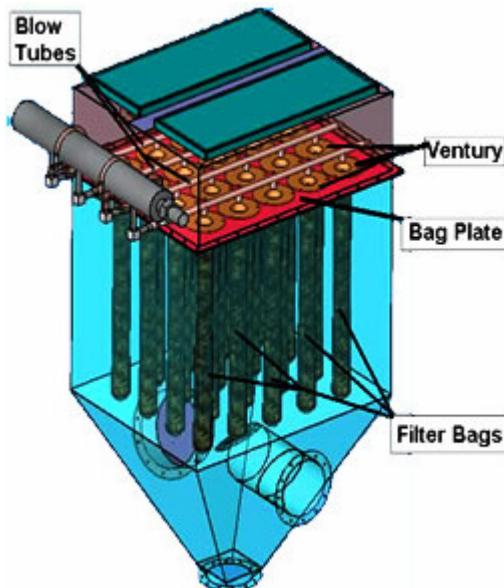
اصول کار بگ فیلتر :

نوعی از سیستم های غبارزدایی دارای راندمان بالا، بگ فیلترها می باشند. این فیلترها که شامل کیسه های عمودی به قطر mm ۲۰۰-۱۱۰ و به طول mm ۸۰۰۰-۱۰۰۰ می باشند و به طور معمول تعدادی از کیسه ها را در یک محفظه فلزی به طور موازی در کنار هم قرار می دهند و جریان غبار از آن عبور می کند. ابعاد، نوع و تعداد کیسه ها متناسب با دبی غبار و راندمان مورد نظر است. این نوع فیلترها برای ذراتی با قطر حدود یک میکرون (M₁₀-6) به کار می روند و اگر به طور مناسب طراحی شوند راندمان پالایش ۹۹٪ خواهد بود.

غبار به همراه هوا وارد محفظه اصلی دستگاه می گردد و پس از عبور از کیسه ها که از جنس الیاف با خواص و دانسیته متفاوت ساخته شده اند عبور و غبار را روی کیسه ها به جای می گذارند و هوای تصفیه شده پس از عبور از محفظه تمیز وارد فن و از اگزوز خارج می گردد . کیسه ها پس از مدت زمان خاصی توسط غبار پوشیده خواهند شد و در این زمان سنسور اختلاف فشار که اختلاف فشار هوا قبل و بعد از کیسه را کنترل می نماید، فرمان تمیز کاری را صادر می کند .

تمیز کردن کیسه ها به دو طریق Online , Offline انجام می شود، در حالت Online محفظه مورد نظر از خط تولید خارج نشده و همچنان در مسیر گاز قرار دارد ولی در حالت Offline محفظه از مسیر گاز جدا و ایزوله می شود و پس از اتمام عملیات تمیز کاری مجدداً به خط باز می گردد .

زمستان ۱۳۹۰	مجری: جهاد دانشگاهی واحد صنعتی امیرکبیر- معاونت پژوهشی
صفحه (۷)	آدرس: تهران، خیابان حافظ، دانشگاه صنعتی امیرکبیر، جهاد دانشگاهی، تلفن: ۰۸۵۰-۸۸۸-۶۹۸۴ و فکس: www.jdamirkabir.ac.ir Email:research@jdamirkabir.ac.ir

شکل (۳)- بگ هاوس فیلتر

عامل مهم در طراحی فیلترهای کیسه ای سرعت عبور جریان از فضای بین کیسه ها می باشد. این پارامتر که Air to cloth ratio نامیده می شود، بسته به شرایط مختلف از جمله جنس غبار، اندازه ذرات، دما، میزان رطوبت و غلظت غبار محاسبه شده و بر اساس آن سطح مورد نیاز فیلتراسیون بدست خواهد آمد. از دیگر عوامل مؤثر در طراحی بگ فیلترها می توان به موارد ذیل اشاره نمود:

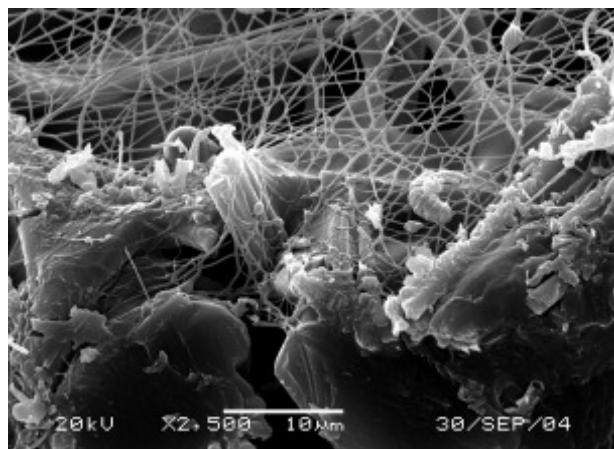
- ۱- میزان هوا و دمای گاز ورودی به فیلتر
- ۲- فضای در دسترس جهت نصب بگ فیلتر
- ۳- غلظت غبار ورودی
- ۴- نوع کاربرد فیلتر

استفاده از فناوری نانو منجر به بهبود کیفیت فیلترهای صنعتی می شود که اولین بار توسط کارخانه Donaldson (آمریکا) با عنوان Spider Web معرفی شد. در این روش سطح فیلترها با لایه نانو پوشش داده می شود. لایه نانو عموماً سطوح متخلخلی هستند که در آنها حفره هایی با اندازه های بسیار کوچک وجود دارد. در تولید لایه نانو معمولاً از الیاف پلیمری که اغلب توسط روش الکترواسپینینگ^۱ تولید

^۱ Electrospinning

می‌شوند، استفاده می‌گردد. آمارها نشان می‌دهد که نانو الیاف پلیمری بیش از ۱۰ سال در صنایع مختلف مهندسی مورد استفاده قرار گرفته است.

در روش الکترواسپینینگ از نیروی الکترواستاتیک، جهت رسیدن الیاف استفاده می‌شود. با استفاده از ولتاژ زیاد نیروی الکترواستاتیک لازم جهت رسیدن محلول پلیمری فرآهم می‌شود و پلیمر رسیده شده بر روی یک صفحه جمع می‌شود. شبکه تولیدی از الیاف نانو با استفاده از این روش اولاً بسیار کوچک می‌باشدند ثانیاً در خود دارای حفره‌های بسیار ظریف می‌باشند که می‌توان از آنها به عنوان یک پوشش مناسب برای فیلتر استفاده نمود. شکل ۴، تصویر یک شبکه تولید شده توسط روش الکترواسپینینگ که مناسب جهت پوشش فیلتر می‌باشد را نشان می‌دهد.

شکل (۴)- شبکه الیاف تولید شده توسط روش الکترو اسپینینگ بر مدلی ای فیلتر

۱- نام و کد آیسیک محصول

متداول‌ترین طبقه‌بندی و دسته‌بندی در فعالیت‌های اقتصادی همان تقسیم‌بندی آیسیک است. تقسیم‌بندی آیسیک طبق تعریف عبارت است از: طبقه‌بندی و دسته‌بندی استاندارد بین‌المللی فعالیت‌های اقتصادی. این دسته‌بندی با توجه به نوع صنعت و محصول تولید شده به هریک کدهایی دو، چهار و هشت رقمی اختصاص داده می‌شود. کدهای آیسیک مرتبط با صنعت تولید بگ فیلتر نانو در جدول (۱) ارائه شده است.

زمستان ۱۳۹۰	مجری: جهاد دانشگاهی واحد صنعتی امیرکبیر- معاونت پژوهشی
صفحه (۹)	آدرس: تهران، خیابان حافظ، دانشگاه صنعتی امیرکبیر، جهاد دانشگاهی، تلفن: ۸۸۸-۸۷۵۰-۸۸۸ و فکس: ۶۹۸۴ www.jdamirkabir.ac.ir Email:research@jdamirkabir.ac.ir

جدول (۱): کدهای آیسیک مرتبط با صنعت بگ فیلتر نانو

ردیف	کد آیسیک	نام کالا
۱	۲۹۱۹۱۴۸۰	فیلترهای صنعتی با کاربرد بالای ۲ میکرون
۲	۲۹۱۹۱۴۲۳	فیلترهای صنعتی هوا
۳	۲۹۱۹۱۴۱۸	انواع نانو فیلتر
۴	۲۹۱۹۱۴۲۱	ماشین‌آلات تصفیه کننده هوا
۵	۱۷۲۹۱۱۱۹	کیسه‌های فیلترهای صنعتی از منسوجات بی‌بافت

۱-۲- شماره تعریفه گمرکی

در داد و ستدۀای بین‌المللی جهت کدبندی کالا در امر صادرات و واردات و مبادلات تجاری و همچنین تعیین حقوق گمرکی و غیره از دو نوع طبقه‌بندی استفاده می‌شود که عبارت است از طبقه‌بندی و نامگذاری براساس بروکسل و طبقه‌بندی مرکز استاندارد و تجارت بین‌المللی. بر همین اساس در مبادلات بازار گانی خارجی ایران طبقه‌بندی بروکسل جهت طبقه‌بندی کالاهای استفاده می‌شود که در خصوص بگ فیلتر نانو در جدول (۲) ارائه شده است.

جدول (۲): تعریفه‌های گمرکی مربوط به صنعت بگ فیلتر نانو

ردیف	شماره تعریفه گمرکی	نوع کالا	حقوق ورودی	SUQ
۱	۵۹۱۱۴۰۰۰	محصولات و اشیاء نسجدی، برای مصارف فنی، مذکور در یادداشت ۷ این فصل - پارچه صافی و منسوجات ضخیم از انواعی که برای منگنه‌های روغن‌کشی یا برای مصارف فنی مشابه به کار می‌رond، همچنین آن‌هایی که از موی انسان تهیی شده باشند.	۴	Kg
۲	۵۹۱۱۲۰۰۰	محصولات و اشیاء نسجدی، برای مصارف فنی، مذکور در یادداشت ۷ این فصل - پارچه برای الک، حتی دوخته و مهیا	۴	Kg
۳	۸۴۲۱۳۹۹۰	ماشین‌آلات و دستگاه‌ها برای صافی گذراندن یا تصفیه کردن گازها - سایر	۲۵	U

۱-۳- شرایط واردات

حقوق ورودی هر کالا شامل حقوق پایه و سود بازارگانی است. حقوق پایه طبق ماده (۲) قانون اصلاح موادی از قانون سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران شامل حقوق گمرکی مالیات حق ثبت سفارش کالا، انواع عوارض و سایر وجوده دریافتی و سایر وجوده دریافتی از کالاهای وارداتی می‌باشد و معادل ۴٪ ارزش گمرکی کالا ارزش گمرکی کالا تعیین می‌شود به مجموع این دریافتی و سود بازارگانی که طبق قوانین مربوطه توسط هیأت وزیران تعیین می‌شود، حقوق ورودی اطلاق می‌شود. با بررسی بروی اطلاعات مربوط در کتاب مقررات واردات و صادرات گمرک جمهوری اسلامی ایران حقوق ورودی محصولات طرح تعیین شده که در جدول (۲) ارائه شده است.

۱-۴- بررسی و ارائه استاندارد

جدول (۳): استانداردهای مرتبط با فیلترها

ردیف	شماره استاندارد	عنوان استاندارد	مرجع
۱	۳۱۵۸	روشهای آزمون کارائی جداسازی طول عمر و نگهداری ذرات در فیلترهای روغن جریان اصلی موتورهای درنسوز	استاندارد ملی ایران
۲	۴۲۰۱	آزمون برآورد عملکرد در فیلترهای هیدرولیکی (روش عبور مکرر)	استاندارد ملی ایران
۳	۳۱۶۲	روش آزمون مقاومت در برابر فشار زیاد و دمای بالا جهت فیلترهای روغن جریان اصلی در موتورهای درونسوز	استاندارد ملی ایران
۴	ASTM D6830 – 02 (2008)	Standard Test Method for Characterizing the Pressure Drop and Filtration Performance of Cleanable Filter Media	ASTM
۵	BS 5190:1985	Specification for pipeline filters, filter bodies and filter elements for milking installations	British Standards
۶	BS ISO 29463-3	High-efficiency filters and filter media for removing particles from air. Part 3. Test method for flat sheet filter media	British Standards
۷	BS ISO 29463-4	High-efficiency filters and filter media for removing particles from air. Part 4. Test method for determining the leakage of filter elements (scan method)	British Standards
۸	BS ISO 29463-5	High-efficiency filters and filter media for removing particles from air. Part 5. Test method for determining the efficiency of filter elements	British Standards
۹	BS 6410	Methods of test for filter papers	British Standards
۱۰	BS EN 1822-3	High efficiency air filters (EPA, HEPA and ULPA). Testing flat sheet filter media	British Standards

ASTM	Standard Practice for Determining the Performance of a Filter Medium Employing a Single Pass, Constant Rate, Liquid Test (Withdrawn 2002)	ASTM F795 - 88(1993)	۱۱
ASTM	Standard Guide for Industrial Woven Wire Filter Cloth	ASTM E2814-11	۱۲
ASTM	Standard Test Method for Air Cleaning Performance of a High-Efficiency Particulate Air Filter System	ASTM F1471-09	۱۳
ASTM	Standard Specification for Paper Used for Vacuum Cleaner Filter Bags	ASTM F430 - 11	۱۴
ASTM	Standard Methods of Test for Breaking Load and Elongation of Textile Fabrics	ASTM D1682-64 (1975)e1	۱۵

۱-۵- بررسی و ارائه اطلاعات لازم در زمینه قیمت تولید داخلی و جهانی محصول

با توجه به بررسی های صورت گرفته، تولید داخلی از این محصول وجود ندارد. تنها تولیدات موجود در بازار مربوط به نمونه های خارجی می باشد که با توجه به محدودیت تعداد آنها در کشور قیمت مشخصی از نمونه های خارجی وجود ندارد. از آنجایی که کشورهای متعددی نظیر چین، ژاپن، آمریکا و انگلیس عمدۀ تولیدکنندگان این فیلتر ها هستند، از این رو طیف وسیعی از بگ فیلتر نانو با قیمت های متنوع در دنیا تولید میشود که امکان بیان دقیق قیمت این گونه از فیلترها وجود ندارد.

۶- توضیح موارد مصرف و کاربرد

همانگونه که از نام این محصول مشخص است، کاربرد اصلی آن انجام عملیات فیلتراسیون ذرات در ابعاد بسیار ریز و در اندازه نانومتر در مصارف فیلترهای کیسه ای در صنایع سیمان، گچ، لاستیک (تایر و تیوب)، پتروشیمی، فولاد، صنایع تولید پودرهای مختلف و غیره می باشد. فیلترهای کیسه ای با اشكال و اندازه های مختلف ساخته می شوند، که عموماً از پارچه بافته شده و یا بی بافت است و نوع پارچه به کار رفته در آن ها اغلب از پلی استر، نایلون، پلی پروبیلن، کتان اورلون، آکریلیک ، داکرون ، تفلون و یا فایبرگلاس می باشد. این نوع فیلترها برای ذراتی با قطر حدود ۵ میکرون به کار می روند و اگر به طور مناسب طراحی شوند دارای راندمان پالایش ۹۵ درصد خواهند بود.

بگ فیلترها با پوشش نانو اغلب جهت جداسازی ذرات و تصفیه هوا و به طور کلی گرفتن ذرات نامطلوب از یک محیط مورد نظر می باشد. با توجه به اینکه در تولید این گونه ها فیلترها معمولاً از لایه الیاف در اندازه نانو استفاده می شود این گونه فیلترها توانایی جداسازی ذرات بسیار ریز در حدود چند نانومتر را دارا هستند.

زمستان ۱۳۹۰	مجری: جهاد دانشگاهی واحد صنعتی امیرکبیر- معاونت پژوهشی
صفحه (۱۲)	آدرس: تهران، خیابان حافظ، دانشگاه صنعتی امیرکبیر، جهاد دانشگاهی، تلفن: ۸۸۸-۸۷۵-۸۸۸ و فکس: ۸۸۸-۶۹۸۴ www.jdamirkabir.ac.ir Email:research@jdamirkabir.ac.ir

۱-۷- بررسی کالاهای جایگزینی و تجزیه و تحلیل اثرات آن بر مصرف محصول

انجام عملیات فیلتراسیون در صنایع مختلف نظیر صنایع سیمان و گچ امری ضروری می‌باشد. عدم وجود این عملیات به منزله ایجاد مشکلات زیست محیطی بسیار زیاد و صرف هزینه‌های بسیار زیاد در جهت رفع مشکلات حاصله می‌باشد. بگ فیلتر نانو قابلیت جداسازی ذرات بسیار ریز در حد چند نانومتر را دارد هستند. از آنجایی که در برخی از موارد تصفیه ذرات ریز نظیر ذرات بسیار ریز معلق در هوا لازم و ضروری می‌باشد، تنها با استفاده از این‌گونه فیلترها این عمل امکان‌پذیر می‌باشد. بنابراین بهنظر می‌رسد که موارد ذکر شده با هیچ یک از فیلترهای موجود امکان‌پذیر نمی‌باشد و فیلترهای موجود توانایی جداسازی ذرات ریز در ابعاد ذکر شده را ندارند. لذا، محصول قابل جایگزین با بگ فیلتر نانو وجود نخواهد داشت.

۱-۸- اهمیت استراتژیکی کالا در دنیای امروز

با پیشرفت صنایع مختلف، استفاده از تکنولوژی‌های جدیدتر که در خدمت صنعت جدید باشد، ضروری به نظر می‌رسد. استفاده از پوشش نانو در تولید بگ فیلترها در صنایع مانند سیمان، گچ، پتروشیمی، فولاد، صنایع تولید پودرهای مختلف و غیره، امروزه یک امر ضروری بهنظر می‌رسد. از آنجایی که جداسازی مواد در ابعاد کوچک‌تر و بسیاری از موارد، تصفیه هوا و برخی از سیالات نیاز به صرف انرژی، زمان و هزینه بسیار زیاد می‌باشد، با پیشرفت تکنولوژی و پیچیده‌تر شدن شرایط تولید مواد مختلف، بالطبع تصفیه و جداسازی مواد نیز مشکل‌تر می‌شود. از طرفی روش‌های قدیمی در این رابطه جوابگوی نیاز جامعه صنعتی امروز نمی‌باشد. از این‌رو استفاده از بگ فیلتر نانو در صنایع فوق الذکر بهمنظور کیفیت بالاتر فرآیندهای فیلتراسیون و افزایش راندمان این عمل امری ضروری بهنظر می‌رسد. از این‌رو دست‌یابی به تکنولوژی تولید این محصول در هر کشور لازم می‌باشد.

۱-۹- کشورهای عمدۀ تولید کننده و مصرف کننده محصول

بگ فیلتر نانو در کشورهای مختلفی مورد استفاده قرار می‌گیرد. صنایع مختلفی نظیر صنایع سیمان، گچ، لاستیک (تاپ و تیوب)، پتروشیمی، فولاد، صنایع تولید پودرهای مختلف و غیره از این‌گونه محصولات به مقدار زیاد استفاده می‌نمایند. لذا کشورهای صنعتی پیشرفته و در حال توسعه تولیدکننده و مصرف کننده عمدۀ بگ فیلتر نانو محسوب می‌شوند. لازم بذکر است تولیدکنندگان ارائه شده در جدول ذیل، انواع بگ

زمستان ۱۳۹۰	مجری: جهاد دانشگاهی واحد صنعتی امیرکبیر - معاونت پژوهشی
صفحه (۱۳)	آدرس: تهران، خیابان حافظ، دانشگاه صنعتی امیرکبیر، جهاد دانشگاهی، تلفن: ۸۸۸-۰۶۹۸۴ و فکس: ۸۸۸-۰۸۵۰-۸۸۸ و www.jdamirkabir.ac.ir Email: research@jdamirkabir.ac.ir

فیلترها را تولید می کنند که توانایی پوشش بگ فیلتر با لایه نانو جهت تولید بگ فیلتر نانو بنا به درخواست مشتری دارا می باشند.

جدول (۴): کشورهای عمدۀ تولیدکننده بگ فیلتر

ردیف	نام کشور	نوع تولیدات	نوع تولیدات
۱	آمریکا	Donaldson	انواع بگ فیلتر
۲	آمریکا	Parker	انواع بگ فیلتر
۳	آلمان	Viledon	انواع بگ فیلتر
۷	فرانسه	Veolia	انواع بگ فیلتر
۸	ژاپن	Komatsu	انواع بگ فیلتر

- شرکت‌های داخلی عمدۀ تولید کننده و مصرف کننده محصول

همانطور که قبلا اشاره شد بگ فیلتر نانو در ایران تولید نمی شود ولی برخی از شرکت‌های عمدۀ تولیدکننده بگ فیلتر در زیر ارائه شده است. عمدۀ مصرف کنندگان بگ فیلتر و نانو بگ فیلتر صنایع سیمان، گچ، چینی و سرامیک، تولیدکنندگان پودرهای مختلف، فولادسازی، پتروشیمی،... می باشد.

جدول (۵): برخی تولیدکنندگان عمدۀ بگ فیلتر در ایران

ردیف	نام کارخانه	نوع تولیدات	محل کارخانه
۱	شرکت هوا صنعت البرز	انواع بگ فیلتر	استان البرز
۲	هواکش و فیلتر خزر	انواع بگ فیلتر	استان مازندران
۳	شايان طرح	انواع بگ فیلتر	استان فارس
۴	شرکت هوا سیستم ایران	انواع بگ فیلتر	استان تهران

۱-۱۰- شرایط صادرات

الصادر کردن هر کالا موکول به موافقت وزارت بازرگانی و دارابودن شرایط موجود در آیین نامه‌های گمرک، همچنین دارابودن مزیت‌های رقابتی در بازارهای بین‌المللی می‌باشد. بررسی کتاب مقررات صادرات و واردات وزارت بازرگانی در سال ۱۳۹۰، نشان می‌دهد صادرات نانو بگ فیلتر، آیین و مقررات ویژه‌ای ندارد.

صفحه (۱۴)	آدرس: تهران، خیابان حافظ، دانشگاه صنعتی امیرکبیر، جهاد دانشگاهی، تلفن: ۸۸۸-۸۷۵۰ و فکس: ۸۸۸-۶۹۸۴ Email:research@jdamirkabir.ac.ir	مجری: جهاد دانشگاهی واحد صنعتی امیرکبیر- معاونت پژوهشی
-----------	---	--

۲- وضعیت عرضه و تقاضا

بگ فیلترها در صنایع مهم کشور نظیر سیمان، گچ، کاشی و آهک استفاده می‌شوند و با توجه به مصرفی بودن آن‌ها و اهمیت مسائل اقتصادی و زیست محیطی این محصولات، سرمایه‌گذاری در تولید این محصولات بسیار مهم است. برای تولید نیز باید وضعیت عرضه و تقاضاً مورد بررسی قرار گیرد که در ادامه به آن پرداخته می‌شود.

۱-۲- بررسی ظرفیت بهره‌برداری و روند تولید از آغاز برنامه چهارم تا کنون و محل واحدها و تعداد آنها و سطح تکنولوژی واحدهای موجود، ظرفیت اسمی، ظرفیت عملی، علل عدم بهره‌برداری کامل از ظرفیت‌ها، نام کشورها و شرکت‌های سازنده ماشین‌آلات مورد استفاده در تولید محصول

با توجه به این که کد آیسیک مشخصی برای بگ‌فیلترها وجود ندارد، بررسی واحدهای تولید آن نیز به‌طور جداگانه امکان‌پذیر نمی‌باشد. لذا در ادامه آمار و اطلاعات به‌دست آمده از مرکز آمار وزارت صنعت، معدن و تجارت در خصوص ظرفیت واحدهای موجود و فعال تولیدکننده فیلترهایی که امکان ارتباط آن با بگ‌فیلترها وجود ندارد، در جدول زیر ارائه شده است.

جدول (۶): تعداد کارخانه‌های فعال واقع در استان‌ها به تفکیک و ظرفیت کل واحدهای تولیدی کشور که تولیدشان با بگ فیلتر نانو در ارتباط است

ردیف	نام استان	تعداد کارخانه	واحد سنجش	ظرفیت
				کیسه فیلترهای صنعتی ارمنسوج بی‌بافت
۱	قم	۱	تن	۱۰۰
۲	مازندران	۲	تن	۷۴۰۰
				انواع نانو فیلتر
۳	اصفهان	۱	عدد	۴۰۰۰۰۰
				ماشین‌آلات تصفیه کننده هوا

مطالعات امکان‌سنجی مقدماتی

تولید بگ فیلتر نانو

شرکت شهرکهای صنعتی استان سمنان

۱۲۰	تن	۱	البرز	۴
۳۰۰	تن	۱	تهران	۵
۲۴	دستگاه	۱	آذربایجان شرقی	۶
۱۵۵	دستگاه	۱	آذربایجان غربی	۷
۴۰۰۰	دستگاه	۲	اصفهان	۸
۱۲۶	دستگاه	۳	البرز	۹
۳۳۰	دستگاه	۲	تهران	۱۰
۳	دستگاه	۱	فارس	۱۱
۳۴	دستگاه	۱	گیلان	۱۲
۱۰	دستگاه	۱	مازندران	۱۳
۱۰۰	دستگاه	۱	همدان	۱۴

فیلتر صنعتی هوا

۳۰	تن	۱	البرز	۱۵
۳۱۰	تن	۲	تهران	۱۶
۳۵۰	تن	۱	چهارمحال و بختیاری	۱۷
۱۲۰	تن	۱	سمنان	۱۸
۲۰	دستگاه	۱	البرز	۱۹
۷۵۰۰۰	دستگاه	۱	فارس	۲۰
۴۵۰۰۰	عدد	۲	آذربایجان شرقی	۲۱
۴۸۰۰۰	عدد	۱	آذربایجان غربی	۲۲
۱۲۰۰۰۰	عدد	۱	اردبیل	۲۳
۵۳۵۰۰۰	عدد	۲	اصفهان	۲۴

زمستان ۱۳۹۰	مجری: جهاد دانشگاهی واحد صنعتی امیرکبیر - معاونت پژوهشی
صفحه (۱۶)	آدرس: تهران، خیابان حافظ، دانشگاه صنعتی امیرکبیر، جهاد دانشگاهی، تلفن: ۰۸۵۰-۸۸۸-۶۹۸۴ و فکس: ۰۸۸-۶۹۸۴ www.jdamirkabir.ac.ir Email:research@jdamirkabir.ac.ir

مطالعات امکان‌سنجی مقدماتی

تولید بگ فیلتر نانو

۵۴۹۵۴	عدد	۳	البرز	۲۵
۶۴۵۵۸۰۰	عدد	۱۰	تهران	۲۶
۲۰۰۰۰	عدد	۱	خراسان رضوی	۲۷
۷۸۰۰۰	عدد	۳	خوزستان	۲۸
۱۵۷۵۰۰۰	عدد	۳	زنجان	۲۹
۳۵۰۰۰	عدد	۱	فارس	۳۰
۸۶۳۶۳۰	عدد	۵	قزوین	۳۱
۱۲۰۰۰	عدد	۱	قم	۳۲
۱۳۹۵۹۵۰	عدد	۳	گیلان	۳۳
۷۲۵۰۰۰	عدد	۳	لرستان	۳۴
۴۷۱۲۰۰۰	عدد	۳	مازندران	۳۵
۲۱۷۵۰	عدد	۲	مرکزی	۳۶
۲۸۰۰۰	متر مربع	۱	تهران	۳۷
۸۰۰۰۰	دستگاه	۱	اصفهان	۳۸
۹۳۰	عدد	۱	آذربایجان شرقی	۳۹
۶۰۰۰۰	عدد	۱	تهران	۴۰
۱۴۱۵۰۰۰	عدد	۳	خراسان رضوی	۴۱
۱۶۵۰۰۰۰	عدد	۳	فارس	۴۲
۱۶۱۰۹۴۴۰	عدد	۲	قم	۴۳
۵۰۰۰۰	عدد	۱	لرستان	۴۴
۲۲۵۰۰۰۰	عدد	۱	مازندران	۴۵

بگ‌فیلترها، نوعی از فیلترهای صنعتی هستند که در صنایع سیمان، گچ، کاشی، آهک و نساجی، مورد استفاده قرار می‌گیرند. با توجه به این که در بین واحدهای تولید فیلتر، واحدهایی که اختصاصاً بگ‌فیلتر تولید می‌کنند مشخص نیست، نمی‌توان آمار واحدهای صنعتی مرتبط با آن را به‌طور کامل و دقیق ارائه

زمستان ۱۳۹۰	مجری: جهاد دانشگاهی واحد صنعتی امیرکبیر - معاونت پژوهشی
صفحه (۱۷)	آدرس: تهران، خیابان حافظ، دانشگاه صنعتی امیرکبیر، جهاد دانشگاهی، تلفن: ۰۸۵۰-۸۸۸-۸۸۸ و فکس: ۰۶۹۸۴ www.jdamirkabir.ac.ir Email:research@jdamirkabir.ac.ir

کرد. از طرفی به علت این که موضوع طرح بگ فیلتر نانو است، بررسی‌ها نشان می‌دهد واحد صنعتی که تولید همزمان بگ فیلتر و نانو فیلتر را داشته باشند وجود ندارد. (برای تولید بگ فیلتر نانو، هر دو آن‌ها مورد نیاز است). بنابراین به نظر می‌رسد در حال حاضر بگ فیلتر نانو در کشور تولید نمی‌شود یا در صورت تولید، واحد تولیدی آن به کد آیسیک دیگری در وزارت صنعت، معدن و تجارت، ثبت شده است.

۲-۲- بررسی وضعیت طرح‌های جدید و طرح‌های توسعه در دست اجرا (از نظر تعداد، ظرفیت، محل اجرا، میزان پیشرفت فیزیکی و سطح تکنولوژی آنها و سرمایه‌گذاری‌های انجام شده اعم از ارزی و ریالی و مابقی مورد نیاز)

جدول (۷): تعداد و ظرفیت طرح‌های با ۲۰ درصد پیشرفت فیزیکی در صنعت تولید فیلترهایی که با بگ فیلترها در ارتباط هستند.

نام استان	تعداد طرح‌های با درصد پیشرفت فیزیکی ۲۰ درصد	ظرفیت تولید	واحد کالا
کیسه‌های فیلترهای صنعتی ازمنسوج بی‌بافت			
تهران	۲	۱۵۱۰	تن
سمنان	۱	۵۰	تن
فارس	۳	۳۵۶	تن
مرکزی	۱	۱۰	تن
یزد	۱	۲۰	تن
خراسان جنوبی	۱	۴۰۰۰	عدد
انواع نانو فیلتر			
البرز	۱	۵۰۰۰۰	عدد
چهارمحال بختیاری	۱	۲۰۰۰۰۰	عدد
خراسان جنوبی	۱	۳۰۰۰۰	عدد

واحد صنعتی امیرکبیر
معاونت پژوهشی

مطالعات امکان‌سنجی مقدماتی

تولید بگ فیلتر نانو

شرکت شهرکهای صنعتی استان سمنان

عدد	۱۵۰۰۰۰	۱	فارس
عدد	۲۰۴۰۰	۱	قزوین
عدد	۵۰۰	۱	مازندران
تن	۱۵۰	۱	فارس
دست	۳۵۰۰	۱	کردستان
دستگاه	۱۰۲۰۰	۱	آذربایجان غربی
دستگاه	۵۰۰	۱	اصفهان
دستگاه	۱۳۲۰	۳	البرز
دستگاه	۱۲۲۰	۲	تهران
دستگاه	۶	۱	خراسان رضوی
دستگاه	۱۵۰۰۰	۱	فارس
دستگاه	۳۰۰	۱	قزوین
دستگاه	۵	۱	مازندران
دستگاه	۵۲	۲	یزد
تن	۳۵۰	۱	چهارمحال و بختیاری
تن	۱۰۰	۱	خراسان جنوبی
عدد	۵۱۲۰	۳	آذربایجان شرقی
عدد	۸۰۰۰۰	۱	اصفهان
عدد	۳۵۱۰۱۰۰	۷	البرز
عدد	۴۸۰۰۰	۱	بوشهر
عدد	۱۰۰۱۵۰	۲	تهران
عدد	۱۰۰۰۰۵	۲	زنجان

زمستان ۱۳۹۰	مجری: جهاد دانشگاهی واحد صنعتی امیرکبیر - معاونت پژوهشی
صفحه (۱۹)	آدرس: تهران، خیابان حافظ، دانشگاه صنعتی امیرکبیر، جهاد دانشگاهی، تلفن: ۰۸۵۰-۸۸۸-۶۹۸۴ و فکس: ۰۸۸-۶۹۸۴ www.jdamirkabir.ac.ir Email:research@jdamirkabir.ac.ir

مطالعات امکان‌سنجی مقدماتی

تولید بگ فیلتر نانو

شرکت شهرکهای صنعتی استان سمنان

عدد	۲۰۰۰۰	۱	سمنان
عدد	۳۶۵۰۰۰	۱	سیستان و بلوچستان
عدد	۳۳۴۵۰۰	۹	فارس
عدد	۱۸۰۰۰	۱	قزوین
عدد	۳۰۰۰۰	۱	گیلان
عدد	۸۰۱۰۰	۲	مازندران
عدد	۶۴۰۵۵۰۰	۹	مرکزی
عدد	۴۵۰۰	۱	همدان
عدد	۴۰۰۰۰	۱	کرمانشاه
هزار عدد	۱۰۰	۱	فارس
سایر انواع فیلتر			

تن	۲۵۰	۱	خراسان جنوبی
دستگاه	۷۰	۲	فارس
عدد	۱۸۰۰۰	۱	البرز
عدد	۷	۱	تهران
عدد	۱۰۰۰۰۰	۱	چهارمحال بختیاری
عدد	۳۰۰۰	۱	خوزستان
عدد	۷۹۵۲۸۶	۵	فارس
عدد	۲۰۰۰۰۰	۱	قزوین
عدد	۱۱۰۰۰۰	۲	قم
عدد	۳۰۰۰	۱	مرکزی
عدد	۱۰۰۰۰	۱	همدان

فیلتر محیطی			
عدد	۳۰۰۰۰	۱	البرز
عدد	۲۷۰۰۰۰	۳	موکزی
عدد	۵۰۰۰	۱	همدان
فیلترهای صنعتی با کاربرد بالای ۲ میکرون			
-	-	-	-
فیلترهای صنعتی هوا			
-	-	-	-
ماشین آلات تصفیه کننده هوا			
-	-	-	-

همان‌طور که در جدول فوق مشاهده می‌شود، مقدار زیادی مجوز برای تولید انواع فیلتر در کشور صادر شده است که هیچ یک از آن‌ها، اختصاصاً مجوز تولید بگ فیلتر نانو را ندارد. علاوه بر این بررسی واحدهای در دست اجرا، پیشرفت فیلتر بگ تا ۲۰ درصد، نشان می‌دهد که دو واحد مجوز احداث صنعتی مرتبط با نانو فیلتر و کیسه‌های فیلتر در استان سمنان صادر شده است.

جدول (۸): تعداد و ظرفیت طرح‌های بین ۲۰ تا ۶۰ درصد پیشرفت فیزیکی در صنعت تولید فیلترهایی که با بک‌فیلترها در ارتباط هستند.

واحد کالا	ظرفیت تولید	تعداد طرح‌های بین ۲۰ تا ۶۰ درصد پیشرفت فیزیکی	نام استان
کیسه‌ی فیلترهای صنعتی از منسوج بی‌بافت			
تن	۱۰۰	۱	قم
کیسه	۳۰۰۰۰	۱	فارس
انواع نانو فیلتر			

زمستان ۱۳۹۰	مجری: جهاد دانشگاهی واحد صنعتی امیرکبیر - معاونت پژوهشی
صفحه (۲۱)	آدرس: تهران، خیابان حافظ، دانشگاه صنعتی امیرکبیر، جهاد دانشگاهی، تلفن: ۰۸۵۰-۸۸۸-۶۹۸۴ و فکس: ۰۸۸-۶۹۸۴ www.jdamirkabir.ac.ir Email:research@jdamirkabir.ac.ir

مطالعات امکان‌سنجی مقدماتی

تولید بگ فیلتر نانو

شرکت شهرکهای صنعتی استان سمنان

عدد	۵۰۰۰۰	۱	سمنان
ماشین آلات تصفیه کننده هوای			
دستگاه	۳۵	۱	اصفهان
دستگاه	۲۰۰۰	۱	سمنان
سایر انواع فیلتر			
عدد	۳۰۰۰۰	۱	البرز
فیلتر هوای خودرو			
تن	۳۰۰	۱	خراسان شمالی
عدد	۳۰۰۰	۲	آذربایجان غربی
عدد	۸۸۰۰۰	۵	اصفهان
عدد	۵۰۰۸۰	۲	البرز
عدد	۵۰۰۰۰	۱	چهارمحال و بختیاری
عدد	۰	۱	خوزستان
عدد	۵۰۰۰۰	۱	فارس
عدد	۶۰۰۱۰۰	۲	قم
عدد	۳۰۰۰۰	۱	گلستان
عدد	۲۰۰۰۰	۱	گیلان
عدد	۵۰۰۰۰	۱	لرستان
عدد	۱۸۰۰۰	۱	همدان
فیلترهای صنعتی با کاربرد بالای ۲ میکرون			
-	-	-	-
فیلترهای صنعتی هوای			

-	-	-	-
أنواع نانو فيلتر			
-	-	-	-

بررسی واحدهای صنعتی در دست اجرای کشور و مرتبط با بگ‌فیلترها با پیشرفت فیزیکی بین ۲۰ تا ۶۰ درصد، نشان می‌دهد که یک واحد صنعتی تولید ماشین آلات تصفیه کننده هوا با ظرفیت رسمی ۲۰۰۰ دستگاه در استان سمنان در حال احداث می‌باشد.

جدول (۹): تعداد و ظرفیت طرح‌های بین ۶۰ تا ۱۰۰ درصد پیشرفت فیزیکی در صنعت تولید فیلترهایی که با بگ‌فیلترها در ارتباط هستند.

نام کالا	تعداد طرح‌های با درصد پیشرفت فیزیکی بین ۶۰ تا ۱۰۰ درصد	ظرفیت تولید	واحد کالا
أنواع نانو فيلتر			
خراسان رضوی	۱	۲۰۰	تن
اصفهان	۱	۱۰۰۰۰	عدد
ماشین آلات تصفیه هوا			
سمنان	۱	۱۰۰	دستگاه
فیلتر صنعتی هوا			
خراسان رضوی	۱	۱۰۰۰۰	دستگاه
اصفهان	۲	۶۵۰۰۰	عدد
زنجان	۱	۱۰۰	عدد
گیلان	۱	۵۰۰۰۰	عدد
مازندران	۱	۴۰۰۰	عدد
مرکزی	۱	۱۵۰۰۰۰	عدد

سایر انواع فیلتر			
عدد	۲۰۰۰۰	۱	خراسان رضوی
فیلترهای صنعتی با کاربرد بالای ۲ میکرون			
-	-	-	-
کیسه‌های فیلترهای صنعتی از منسوجات بی‌بافت			
-	-	-	-

بررسی واحدهای صنعتی در دست اجرای کشور و مرتبط با بکفیلترها با پیشرفت فیزیکی بین ۶۰ تا ۱۰۰ درصد، نشان می‌دهد که یک واحد صنعتی تولید ماشین آلات تصفیه کننده هوا با ظرفیت رسمی ۱۰۰ دستگاه در استان سمنان در حال احداث می‌باشد.

۲-۳- بررسی روند واردات محصول از آغاز برنامه چهارم تا پایان سال ۸۹

جدول (۱۰): آمار واردات فیلترها در سال‌های اخیر براساس کدهای که با بگ فیلترها در ارتباط هستند.

سال ۱۳۸۹		سال ۱۳۸۸		سال ۱۳۸۷		سال ۱۳۸۶		عنوان (کد تعریفه)
ارزش	وزن	ارزش	وزن	ارزش	وزن	ارزش	وزن	
۲۰۱۰/۶	۱۸۳/۷	۱۲۴۶/۷	۳۷۷۳/۷	۲۲۷۵/۵	۲۰۹	۱۰۳۲/۱	۸۱/۹	۵۹۱۱۴۰۰۰
۱۴۹۷/۳	۳۰/۲	۱۲۰۳/۲	۲۰/۳	۱۵۶۴/۸	۲۷/۵	۱۸۰۳/۳	۳۰/۴	۵۹۱۱۲۰۰۰
۵۰۴۵۴/۵	۲۳۰۴/۵	۲۱۳۶۰/۴	۱۲۳۱	۳۰۱۲۴	۲۱۳۵/۳	۳۰۲۳۹/۴	۱۸۲۳/۴	۸۴۲۱۳۹۹۰
۵۳۹۶۲/۴	۲۵۱۸/۴	۲۳۸۱۰/۳	۱۶۲۵	۳۳۹۶۴/۳	۲۳۷۱/۸	۳۳۰۷۴/۸	۱۹۳۵/۷	جمع

وزن: تن ارزش: هزار دلار

از آن جا که فیلترها، دارای تکنولوژی نسبتاً بالایی، به ویژه در قسمت طراحی دارند، کشورهای پیشرفته و صنعتی جهان، سهم قابل توجهی در بازار این دسته از محصولات با کیفیت دارند. بررسی کشورهای مبدأ واردات انواع فیلتر با کدهای تعریف موجود در جدول فوق، نشان می‌دهد که در سال‌های گذشته به ترتیب کشورهای چین، امارات متحده عربی، ترکیه، نیاز کشور به این دسته از فیلترها را تأمین می‌کنند.

زمستان ۱۳۹۰	مجری: جهاد دانشگاهی واحد صنعتی امیرکبیر- معاونت پژوهشی
صفحه (۲۴)	آدرس: تهران، خیابان حافظ، دانشگاه صنعتی امیرکبیر، جهاد دانشگاهی، تلفن: ۸۸۸-۸۷۵۰-۸۸۸ و فکس: ۸۸۸-۶۹۸۴ www.jdamirkabir.ac.ir Email:research@jdamirkabir.ac.ir

۴-۲-بررسی روند مصرف از آغاز برنامه چهارم

واحدهای صنعتی متعددی با کدهای آیسیکی که ارتباط با انواع فیلتر دارند، در کشور فعالیت می‌کنند ولی امکان ارائه اطلاعات اختصاصی درخصوص بگ فیلترها وجود ندارد. چراکه کد آیسیک مشخصی برای این محصول تعریف نشده است. از طرفی استفاده از نانو فیلترها و نانو الیاف در ساختمان بگ فیلترها، سابقه چندانی در کشور ندارد و جزء تکنولوژی‌های نوین و گران، محسوب می‌شود. با توجه به افزایش کارایی بگ فیلترهای نانو در مقایسه با بگ فیلترهای معمولی، استفاده از آن برای واحدهای قدیمی و جدیدی که نیاز به بگ فیلتر دارند، لازم و ضروری است. بنابراین کلیه واحدهای صنعتی سیمان، کاشی، آهک، گچ و ... باید به مرور زمان از تکنولوژی نانو در بگ فیلترهای مصرفی، استفاده کنند و مصرف کننده اصلی این محصول می‌باشند.

۵-۲-بررسی روند صادرات محصول از آغاز برنامه چهارم تا پایان سال ۸۹ و امکان توسعه آن

جدول (۱۱): آمار صادرات فیلترها در سال‌های اخیر، براساس کدهای تعریفهای که با بگ فیلترها در ارتباط هستند

سال ۱۳۸۹		سال ۱۳۸۸		سال ۱۳۸۷		سال ۱۳۸۶		عنوان (کد تعریف)
ارزش	وزن	ارزش	وزن	ارزش	وزن	ارزش	وزن	
-	-	۸۲/۴	۱۸/۲	۴/۷	۰/۰۴۵	-	-	۵۹۱۱۴۰۰
-	-	-	-	۰/۶۵۰	۰/۶۵۰	-	-	۵۹۱۱۲۰۰
۳۴۰۰/۷	۸۶/۸	۵۵۸	۱۵/۶	۱۴۰/۳	۶۴	۴۰۴۵/۱	۳۰۹/۳	۸۴۲۱۳۹۹۰
۳۴۰۰/۷	۸۶/۸	۶۴۰/۴	۳۳/۸	۱۴۵/۶۵	۶۴/۶۹۵	۴۰۴۵/۱	۳۰۹/۳	جمع

وزن: تن ارزش: هزار دلار

با بررسی کشورهای مقصد صادرات انواع فیلتر (با کدهای تعریفه جدول فوق) مشخص می‌شود که فیلترهای تولیدی کشور بیشتر به کشورهای عراق، افغانستان، امارات متحده عربی، ترکمنستان و ازبکستان صادر شده است. به عبارت دیگر، کشورهای همسایه و آسیای میانه، بازار مصرف انواع فیلترهای تولیدی کشور می‌باشد که باید در حفظ ارتقاء آن‌ها تلاش گسترده‌ای انجام شود.

۶-۲- بررسی نیاز به محصول با اولویت صادرات تا پایان برنامه پنجم

استفاده از نانو تکنولوژی در تولید انواع فیلتر، باعث افزایش کارایی آن می‌شود که نتیجه آن، مزیت‌های متعدد اقتصادی و زیست محیطی است. لذا احداث واحدهای صنعتی که بگ فیلتر نانو تولید کنند، برای رفع نیاز بسیاری از واحدهای صنعتی کشور استفاده کننده از آن، لازم و ضروری است. از طرفی به علت استفاده از تکنولوژی نانو در تولید بگ فیلتر نانو، نمونه‌های وارداتی آن، بسیار گران قیمت هستند و برای واحدهای صنعتی کشور، صرفه اقتصادی ندارند. با توجه به اهمیت استفاده از بگ فیلترهای نانو در صنایع و بازار مصرف کشورهای همسایه و آسیای میانه به این محصول، سرمایه‌گذاری برای احداث واحد صنعتی تولید بگ فیلتر، بیش از پیش احساس می‌شود. لذا در گام اول، سرمایه‌گذاری برای تولید ۱۰۰۰ تن بگ فیلتر در سال (احداث یک واحد صنعتی) در یکی از استان‌های صنعتی کشور و در گام بعدی، برنامه‌ریزی برای تولید ۵۰۰۰ تن در سال برای سال ۱۳۹۵ (پنج واحد صنعتی) در دیگر استان‌های صنعتی کشور، پیشنهاد می‌شود.

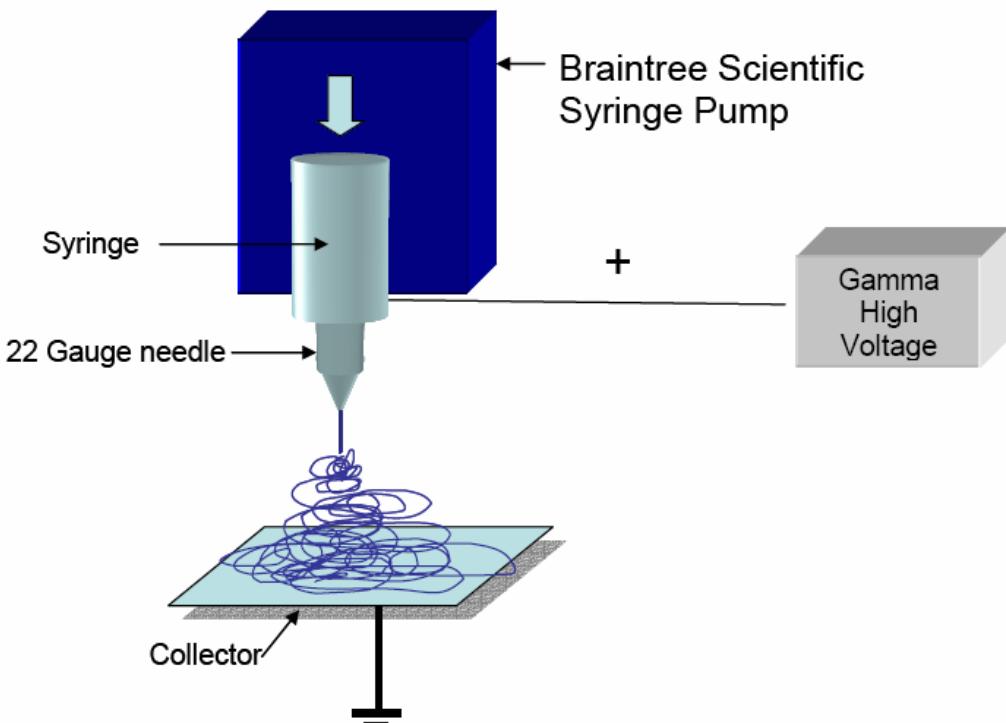
۳- بررسی اجمالی تکنولوژی و روش‌های تولید و عرضه محصول در کشور و مقایسه آن با دیگر کشورها

فیلترهای کیسه ای یا بگ فیلترها برای مصارف صنایع مختلف، کارخانجات سیمان، پتروشیمی، کاشی، آرد، دستگاه‌های رنگ استاتیک، نیروگاههای مختلف، مراکز تولید فولاد و آهن، صنایع چوب و تولید کنندگان دارویی، سازندگان مواد غذایی، تولیدکنندگان مواد شیمیایی و غیره به کار می‌روند. این نوع فیلترها با اشكال و اندازه‌های مختلف ساخته می‌شوند، که عموماً از پارچه بافته شده و یا بی بافت که از الیاف طبیعی و مصنوعی می‌باشد. در این طرح تولید بگ فیلترها با مدیای بی بافت الیاف پلی استر و پلی پروپیلن با پوشش الیاف نانوی نایلون درنظر گرفته شده است. فرآیند تولید محصول شامل دو بخش پوشش دهی مدیای بی بافت با لایه الیاف نانو و تولید فرم فیلتر و در نهایت مونتاژ آن می‌باشد.

✓ پوشش دهی مدیای بی بافت با الیاف نانو

به منظور تولید لایه الیاف نانو بر مدیای بی بافت، می‌توان از روش الکترواسپینینگ استفاده نمود. در روش الکترواسپینینگ از یک میدان الکتریکی استفاده می‌شود. این میدان میان سیال پلیمر با بار مثبت و یک صفحه تخت ایجاد می‌شود. محلول پلیمر به یک سرنگ شیشه‌ای که دارای یک نوک مویینه است ریخته می‌شود. در این سیستم یک الکترود درون محلول پلیمر قرار گرفته و الکترود دیگر به صفحه جمع‌کننده الیاف متصل می‌شود. با افزایش ولتاژ، هنگامی که ولتاژ به یک مقدار بحرانی می‌رسد، شارژ مثبت موجود بر کشش سطحی پلیمر غالب می‌شود و پلیمر به صورت الیاف بسیار ظریف از سرنگ خارج شده و بر روی صفحه جمع کننده ایجاد یک شبکه از الیاف می‌کنند. هنگامی که این شبکه الیاف بر روی صفحه جمع کننده به صورت مسطح قرار گرفت، الیاف رفته رفته جامد می‌شود. عمل انجاماد در پلیمرهای محلول با تبخیر حلal پلیمر و در پلیمرهای مذاب، با سرد شدن مذاب پلیمر صورت می‌پذیرد. شکل (۵) مکانیزم تولید الیاف توسط روش الکترواسپینینگ را نشان می‌دهد.

زمستان ۱۳۹۰	مجری: جهاد دانشگاهی واحد صنعتی امیرکبیر- معاونت پژوهشی
صفحه (۲۷)	آدرس: تهران، خیابان حافظ، دانشگاه صنعتی امیرکبیر، جهاد دانشگاهی، تلفن: ۰۸۸۰-۰۶۹۸۴ و فکس: ۰۸۸۰-۰۶۹۸۴ www.jdamirkabir.ac.ir Email:research@jdamirkabir.ac.ir

شکل (۵)- مکانیزم تولید شبکه الیاف با استفاده از روش الکترو اسپینینگ

پارامترهای متعددی در این روش مؤثر می‌باشند. این پارامترها عبارتند از:

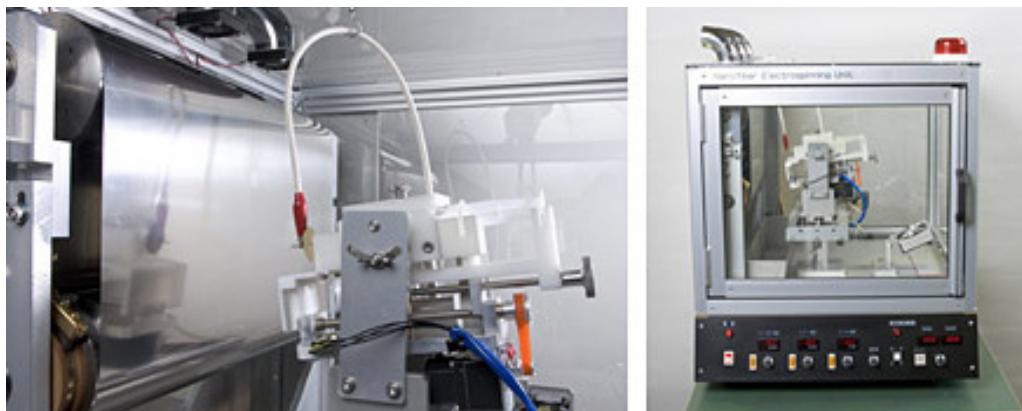
- ۱- پارامترهای سیستم نظیر وزن مولکولی، توزیع وزن مولکولی و ساختار پلیمر (نظیر خطی و یا شبکه‌ای بودن آن) و خواص محلول پلیمر (نظیر ویسکوزیته، هدايت‌پذیری، ثابت دیالکتریک، کشش سطحی و قابلیت انتقال شارژ الکتریکی توسط جت ریسندگی).
- ۲- پارامترهای فرآیند نظیر پتانسیل الکتریکی، غلظت و جریان سیال، فاصله بین لوله مویینه ریسنده و صفحه جمع کننده پلیمر، پارامترهای محیطی (نظیر دما، رطوبت، سرعت هوا در محیط انجام عملیات) و در نهایت میزان تحرک به سوی صفحه جمع کننده.

غلظت محلول پلیمر مورد استفاده باید به گونه‌ای باشد تا امکان ریسیدن آن وجود داشته باشد. این بدین معنی است که نه آنقدر کم باشد که درگیری بین زنجیرهای مولکولی کم شود و نه آنقدر زیاد باشد که امکان ریسیدن آن وجود نداشته باشد. محلول پلیمری مورد استفاده باید به اندازه کافی کم باشد تا امکان ریسیدن سریع‌تر فراهم گردد. در خصوص پارامترهای دیگر می‌توان گفت که چگالی بار الکتریکی به اندازه کافی باید زیاد باشد با تغییر فاصله بین سرنگ حاوی پلیمر و صفحه جمع کننده، خواص مورفولوژی پلیمر

تولید بگ فیلتر نانو

تغییر می‌نماید. با کاهش میدان الکتریکی و افزایش فاصله بین سرنگ حاوی پلیمر و صفحه جمع‌کننده، چگالی لایه تولید شده کم می‌شود.

به‌طور کلی با تغییر پارامترهای ذکر شده می‌توان لایه‌های نانوالیاف با پارامترهای متغیری از قبیل چگالی حفره‌ها، اندازه حفره‌ها، ضخامت لایه و ... تولید نمود. بعد از پوشش دهی مدیاً بی بافت با لایه نانو، مدیاً بگ فیلتر نانو با قیچی برقی در ابعاد مدنظر برش داده می‌شود. شکل (۶) واحد تولید نانو الیاف را نشان می‌دهد.

شکل (۶)- واحد تولید نانو الیاف

✓ تولید فیلتر

واحد پرسکاری

در واحد پرسکاری که می‌باشد در سالنی مجرا کار انجام گیرد، کلیه قطعات فلزی مربوط به انواع فیلتر تهییه و سپس به واحد بعدی منتقل می‌گردد. در این سالن که از ماشین آلات نیمه اتوماتیک و دستی استفاده می‌گردد بطور کامل کلیه قطعات موردنیاز پس از تولید و تائید واحد بازرگانی و کنترل کیفیت به سالن موئتاژ منتقل می‌شود.

سازه نگهدارنده فیلترهای فلزی ورق نازک فولادی است که سطح آن جهت جلوگیری از زنگردگی، پوششده شیمیایی شده است. درابتدا رلهای ورقهای استیل توسط لیفتراک ازانبار به سالن تولید منتقل می‌شود و عملیات مختلف ورقکاری نظیر برشکاری، پرسکاری و فرمدهی دراین مرحله انجام می‌گیرد.

زمستان ۱۳۹۰	مجری: جهاد دانشگاهی واحد صنعتی امیرکبیر- معاونت پژوهشی
صفحه (۷۹)	آدرس: تهران، خیابان حافظ، دانشگاه صنعتی امیرکبیر، جهاد دانشگاهی، تلفن: ۸۸۸-۸۷۵-۸۸۸ و فکس: ۰۶۹۸۴ www.jdamirkabir.ac.ir Email:research@jdamirkabir.ac.ir

در ابتدای کارعرض ورق و ضخامت وصف بودن آن کنترل می‌گردد (به صورت چشمی) سپس عملیات برشکاری در ابعاد موردنظر انجام می‌گیرد. این ورق به وسیله ماشین برش (گیوتین) به اندازه مورد استفاده قالب فرم آمده می‌شود. البته در برخی فرایندهای تولید نیازی به برش ورق نبوده و قالب به صورت همزمان علاوه بر برش ورق عملیات فرمدهی و تولید قطعه را نیز انجام می‌دهد. سپس قطعات حاصل برای انجام عملیات خمکاری و شکلدهی به قسمت پرسکاری منتقل می‌گردند. در شکل (۷) نمایی از ماشین برش ارائه شده است.

شکل (۷) – ماشین برش

خم کاری

شکل دهی ورق در صنعت قطعه سازی از اهمیت بسیار زیادی برخوردار است. در حقیقت شکل دادن ورق روشی برای تبدیل ورقهای تخت فلزی به شکل مورد نظر بدون شکست یا نازک شدن موضعی شدید ورق است. از جمله فرایندهای شکل دهی ورق می‌توان به خم کاری اشاره کرد. خم کاری فرایندهای است که در اغلب روش‌های شکل دادن وجود دارد. از جمله کاربردهای این فرایندها، ایجاد انحنا در یک ورق و یا تبدیل آن به ناوданی‌های با مقطع U، V و در مواردی شکل‌های حلقوی می‌باشد.

خم کاری به عمل وارد کردن گشتاورهای خمی به صفحه یا ورق اطلاق می‌شود که توسط آن قسمت مستقیمی از جسم به طول خمیده تبدیل می‌شود. در یک عمل خم کاری مشخص، شعاع خم (r) نمی‌تواند از حد خاصی کمتر باشد زیرا که فلز روی سطح خارجی خم که تنفس کششی به وجود می‌آید ترک خواهد خورد. معمولاً حداقل شعاع خم بر حسب ضخامت ورق تعريف می‌شود. آزمایش‌های تجربی نشان داده اند

زمستان ۱۳۹۰	مجری: جهاد دانشگاهی واحد صنعتی امیرکبیر - معاونت پژوهشی
صفحه (۳۰)	آدرس: تهران، خیابان حافظ، دانشگاه صنعتی امیرکبیر، جهاد دانشگاهی، تلفن: ۸۸۸۰۶۹۸۴ و فکس: ۸۸۸۰۸۷۵۰ Email:research@jdamirkabir.ac.ir

که اگر شعاع خم سه برابر ضخامت ورق باشد، خطر ترک خوردگی وجود ندارد. در فرایند خم کاری به حداقل شعاع خم اصطلاحاً حد شکل دادن می‌گویند. این شعاع برای فلزات مختلف بسیار متفاوت است و افزایش کار مکانیکی باعث افزایش آن می‌شود. در مورد فلزات بسیار نرم، شعاع خم حداقل می‌تواند صفر باشد و این گونه فلزات را می‌توان روی خودشان تا کرد. اما به منظور جلوگیری از صدمه به تجهیزات خم کاری (سنبله و قالب) استفاده از شعاع خم کمتر از $8/0$ میلی متر توصیه نمی‌شود. شعاع خم ورق هایی از جنس آلیاژهای با استحکام بالا می‌تواند حداقل ۵ برابر ضخامت ورق باشد.

ماشینهای که برای کار روی ورق فلزات به کارگرفته می‌شوند پرس نام دارند. با استفاده از دستگاههای پرس ورق فلزات به شکل مطلوب درمی‌آیند. این ماشینها با توجه به طرز کارشان طبقه بندی می‌کنند. به طور کلی پرس‌ها به دو دسته تقسیم می‌شوند.

- پرس‌های مکانیکی

- پرس‌های هیدرولیک

که هر کدام از این دو نوع نیز از نقطه نظر حرکتشان به دو دسته تقسیم می‌شوند:

- پرس‌هایی کضربه‌ای

- پرس‌های دوضربه‌ای

انتخاب یک پرس بستگی به نوع کاری که باید انجام دهد، نیروی لازم ابعاد قالب، کورس مورد احتیاج و روشکارپیش بینی شده (تک ضربه‌ای و یا با ضربه‌های متوالی) دارد. کارهای برشی می‌توانند روی انواع پرس‌های مختلف یک ضربه انجام گیرند. کارهای خمشی روی پرسهای لنگی، اصطکاکی و یا روی پرس‌های مخصوص خم کاری انجام می‌گیرد. کارهای کششی عمیق در ورق نازک توسط پرسهای دوضربه‌ای با میز متحرک انجام می‌شود. برای کارهای کششی که احتیاج به نیروی زیادی در انداهای کورس دارند از پرسهای دوضربه‌ای با فشار انداز متحرک استفاده می‌شود. در شکل (۸) نمای یازماشین‌های پرس ارائه شده است.

برای تولید فیلترهای کاتریجی می‌بایستی قطعه فلزی برش خورده ابتدا به وسیله قالب به صورت مشبك (سوراخ-سوراخ) تبدیل وسپس به صورت استوانه رول می‌شود. از آنجایی که این قطعه برای حفاظت فیزیکی مدیای فیلتر می‌باشد لذا اندازه آن در سطح اندازه نهایی فیلتر تنظیم می‌گردد. دو انتهای رول مشبك تهیه شده در قسمت قبلی، لازم است به صورتی به یکدیگر متصل شده و تشکیل قطعه صلب و قابل استفاده تحت بارهای مکانیکی وارد گردد که این عمل از طریق جوش انجام می‌گیرد.

زمستان ۱۳۹۰	مجری: جهاد دانشگاهی واحد صنعتی امیرکبیر - معاونت پژوهشی
صفحه (۳۱)	آدرس: تهران، خیابان حافظ، دانشگاه صنعتی امیرکبیر، جهاد دانشگاهی، تلفن: ۰۸۵۰-۸۸۸-۶۹۸۴ و فکس: ۰۸۸-۶۹۸۴ www.jdamirkabir.ac.ir Email:research@jdamirkabir.ac.ir

(ب)

(الف)

شکل(۸) – (الف) پرس ضربه سری FP ۶۰ تن، (ب) پرس ضربه ای جهت فرم دهی و برش فلزات

در فیلترهای کاتریجی قطعه بالا و پایین استوانه فیلتر، دو قطعه فلزی دایره‌ای شکل توخالی است (به صورت رینگ) که به دو قاعده رول مشبك مونتاژ می‌گردد. ساخت این قطعات به وسیله قالب و پرسهای ضربه‌ای انجام می‌گیرد. سطح این قطعات همانند استوانه مشبك جهت جلوگیری از اکسیداسیون محیط، آبکاری می‌شوند.

در مرحله آخر پرسکاری عملیات سنگ زنی در محل اتصال انجام می‌شود. منظور از سنگزدن برطرف کردن ناهمواریهای سطوح و یا قطعات گرد یا تختی است که سطوح آنها باید کاملاً دقیق و صاف باشند. وسیله یا ابزار سنگزدن اکثر اوقات سنگسمباده گردان است که بوسیله دانه‌های خود از روی قطعات برآدهای بسیار ریز و ظرفی جدا می‌کند.

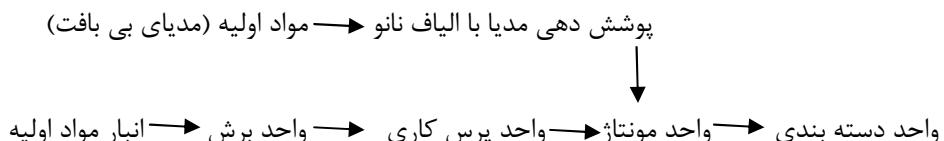
واحد مونتاژ

در این واحد کلیه قطعات که در واحدهای مربوط تیه گردیده است مجدداً بازبینی و پس از کنترل کیفیت و مطمئن شدن از سلامت و درستی قطعه به خط مونتاژ منتقل و با استفاده از دستگاه‌های اتوماتیک و نیمه اتوماتیک قطعات فیلتر بر روی هم مونتاژ و در نهایت تولید می‌گردد.

زمستان ۱۳۹۰	مجری: جهاد دانشگاهی واحد صنعتی امیرکبیر - معاونت پژوهشی
صفحه (۳۲)	آدرس: تهران، خیابان حافظ، دانشگاه صنعتی امیرکبیر، جهاد دانشگاهی، تلفن: ۰۸۸۰-۸۷۵-۸۸۸ و فکس: ۰۶۹۸۴ www.jdamirkabir.ac.ir Email:research@jdamirkabir.ac.ir

دیاگرام تولید بگ فیلتر نانو:

چندین تولید کننده ماشین آلات خط تولید بگ فیلتر نانو در ایران:

- انواع دستگاه پرس کاری

۱. ساخت تراش افزار آریا

۲. خاورپرس

۳. ایران ماشین

- کوره عملیات حرارتی

۱. تولیدی پرتو کوره

۲. شرکت اکسایتون

۳. صنایع کوره ایران

چندین تولید کننده ماشین آلات خط تولید بگ فیلتر نانو در جهان:

کمپانی *Elmarco* در زمینه تولید صنعتی لایه بی بافت بر مدیای بی بافت

کمپانی *KATO TECH.LTD* در زمینه تولید صنعتی لایه بی بافت بر مدیای بی بافت

- انواع دستگاه پرس کاری

۱- *FAGOR ARRASATE* (آمریکا)

۲- *Murata Machinery* (آمریکا)

۳- *Linyi RuiFeng Machinery Factory* (چین)

۴- شاهینلر ترکیه

- دستگاه سنگ زنی

۱- *KENT* (آمریکا)

۲- *FEIN* (آمریکا)

زمستان ۱۳۹۰	مجری: جهاد دانشگاهی واحد صنعتی امیرکبیر- معاونت پژوهشی
صفحه (۳۳)	آدرس: تهران، خیابان حافظ، دانشگاه صنعتی امیرکبیر، جهاد دانشگاهی، تلفن: ۸۸۸-۸۷۵-۸۸۸ و فکس: ۶۹۸۴ www.jdamirkabir.ac.ir Email:research@jdamirkabir.ac.ir

۴- تعیین نقاط قوت و ضعف تکنولوژی‌های مرسوم (به شکل اجمالی) در فرآیند

تولید محصول

با توجه به بررسی های صورت گرفته، روش الکترو اسپینینگ مهمترین روش در تولید لایه نانو بر روی مدیاها بگ فیلترها می باشد. در این روش با استفاده از یک سیستم ریستندگی مذاب پلیمرها شبکه های الیاف در ابعاد نانو تولید می شوند. شبکه های تولید شده در این روش دارای خواصی در ابعاد نانو می باشند که با استفاده از آن امکان انجام عملیات فیلتراسیون ذرات در ابعاد نانو میسر می شود. تکنولوژی تولید بگ فیلترها با لایه نانو جدید می باشد و در بسیاری از مناطق به صورت تحقیقاتی مورد استفاده قرار می گیرد و در برخی کشورها به صورت صنعتی مورد استفاده قرار می گیرد. با توجه به دلایل ذکر شده نقاط ضعف و قوت این روش تولید به طور کامل مشخص نشده است. اما بررسی ها نشانگر این موضوع می باشند که این روش یکی از موثرترین روشهای تولید نانو فیلترها می باشد.

۵- بررسی و تعیین حداقل ظرفیت اقتصادی شامل برآورد حجم سرمایه‌گذاری ثابت به تفکیک ریالی و ارزی (با استفاده از اطلاعات واحدهای موجود، در دست اجراء، UNIDO و اینترنت و بانک‌های اطلاعاتی جهانی، شرکت‌های فروشنده تکنولوژی و تجهیزات و ...)

در این بخش بررسی‌های پارامترهای مهم اقتصادی احداث یک واحد صنعتی تولید بگ فیلتر نانو با حداقل ظرفیت اقتصادی نظری؛ برآورد هزینه‌های ثابت و در گردش مورد نیاز واحد، نقطه سر به سر، سرانه سرمایه‌گذاری و ... انجام می‌گیرد. برای این منظور ابتدا برنامه سالیانه تولید واحد مورد نظر، بر اساس مشخصات فنی ماشین‌آلات خط تولید، برآورد می‌شود که در جدول زیر ارائه شده است. لازم به ذکر است؛ تولید سالیانه بر اساس تعداد ۳ شیف کاری ۸ ساعته برای ۲۷۰ روز کاری محاسبه گردیده است.

جدول (۱۲): برنامه سالیانه تولید

نوع	شرح	واحد	ظرفیت سالیانه	قیمت فروش واحد (ریال)	کل ارزش فروش (میلیون ریال)
۱	بگ فیلتر نانو	تن	۹۶۰	۱۲۰۰۰۰۰	۱۱۵۲۰۰
مجموع (میلیون ریال)					۱۱۵۲۰۰

۱-۵- اطلاعات مربوط به سرمایه ثابت طرح

سرمایه ثابت به آن دسته از دارائی‌ها اطلاق می‌شود که دارای طبیعتی ماندگار داشته که در جریان عملیات واحد تولیدی از آنها استفاده می‌شود. این دارائی‌ها شامل زمین، ساختمان، وسایل نقلیه، ماشین‌آلات تولید، تأسیسات جانبی و ... می‌باشد که در ادامه هریک از آنها برای واحد تولیدی بگ فیلتر نانو محاسبه می‌شود.

۱-۵- هزینه‌های زمین و ساختمان‌سازی

برای محاسبه هزینه‌های تهیه زمین و ساختمان‌های مورد نیاز این واحد، لازم است اندازه بناهای مورد نیاز از قبیل؛ سالن تولید، انبارها، ساختمان‌های اداری، محوطه، پارکینگ و ... برآورد شود. سپس مقدار زمین

مورد نیاز برای احداث بناها با در نظر گرفتن توسعه طرح در آینده، محاسبه شود. در جداول زیر مقدار زمین و انواع بناهای مورد نیاز، برآورد و هزینه‌های تهیه آنها محاسبه شده است.

جدول (۱۳): هزینه‌های زمین

ردیف	شرح	ابعاد (متر مربع)	بهای هر متر مربع (ریال)	جمع (میلیون ریال)
۱	زمین سالن‌های تولید و انبار	۲۴۰۰	۳۰۰,۰۰۰	۷۲۰
۲	زمین ساختمان‌های اداری، خدماتی و عمومی	۲۰۰		۶۰
۳	تاسیسات	۱۰۰		۳۰
۴	زمین محوطه	۸۰۰		۲۴۰
۵	زمین توسعه طرح	۱۹۰۰		۵۷۰
جمع زمین مورد نیاز (متر مربع)		۵۴۰۰	مجموع (میلیون ریال)	۱۶۲۰

جدول (۱۴): هزینه‌های ساختمان‌سازی

ردیف	شرح	مساحت (مترمربع)	بهای هر متر مربع (ریال)	هزینه کل (میلیون ریال)
۱	سوله خط تولید	۱۵۰۰	۲,۵۰۰,۰۰۰	۳۷۵۰
۲	انبارها	۷۰۰	۲,۵۰۰,۰۰۰	۱۷۵۰
۳	ساختمان‌های اداری، خدماتی و عمومی	۲۰۰	۳,۵۰۰,۰۰۰	۷۰۰
۴	تاسیسات	۱۰۰	۳,۰۰۰,۰۰۰	۳۰۰
۵	محوطه‌سازی، خیابان کشی، پارکینگ و فضای سبز	۸۰۰	۵۰۰,۰۰۰	۴۰۰
۶	دیوارکشی	۳۰۰	۱,۰۰۰,۰۰۰	۳۰۰
مجموع (میلیون ریال)		۷۲۰۰		

۲-۵-۱-۲- هزینه ماشین‌آلات و تجهیزات خط تولید

هزینه تهیه ماشین‌آلات خط تولید براساس استعلام صورت گرفته از شرکت‌های مهم تولید کننده یا نمایندگی‌های معتبر برآورد می‌گردد. همچنین هزینه‌های جانبی تهیه ماشین‌آلات، شامل؛ هزینه‌های حمل و نقل، نصب و راهاندازی، عوارض گمرکی و ... نیز محاسبه می‌شود. در جدول زیر فهرست ماشین‌آلات تولیدی و تعداد مورد نیاز آن در خط تولید ارائه شده است و براساس قیمت‌های اخذ شده، هزینه‌های اصلی و جانبی تهیه ماشین‌آلات و تجهیزات، محاسبه گردیده است.

جدول (۱۵): هزینه ماشین‌آلات خط تولید

ردیف	شرح	تعداد	قیمت واحد		هزینه کل ریالی (میلیون ریال)	هزینه کل ارزی (یورو)
			هزینه به یورو	هزینه به میلیون ریال		
۱	واحد تولید لایه نانو الیاف (NS 1600)	۵	۸۲۰۰۰۰	—	—	۴۱۰۰۰۰
۲	پرس ۶۰ تن با تغذیه اتوماتیک، ضربه‌ای	۲	۲۵۰	—	—	—
۳	پرس ضربه‌ای سری EP، جهت انجام فرمدهی و برش فلزات	۲	۱۳۵	—	۲۷۰	—
۴	گیوتین	۱	۵۰	—	—	۵۰
۵	ماشین سنگ مغناطیسی	۱	۱۵۰	—	—	۱۵۰
۷	ماشین رول ورق فلزی سه رول	۱	۱۲۰	—	—	۱۲۰
۸	دستگاه جوش	۱۰	۲۵	—	—	۲۵۰
۹	ماشین مونتاژ فیلتر	۱	۱۵۰	—	—	۱۵۰
۱۰	قیچی برقی	۲	۵/۵	—	—	۱۱
۱۱	ماشین دوزندگی	۴	۲۵	—	—	۱۰۰
۱۲	تجهیزات آزمایشگاهی	—	—	—	—	۹۴۰۰۰
۱۳	سایر لوازم و متعلقات خط تولید (۱۰ درصد کل)	---	—	—	۱۶۰	۴۱۹۴۰۰
۱۴	هزینه حمل و نقل، نصب و راهاندازی (۱۰ درصد کل)	---	—	—	۱۶۰	۴۱۹۴۰۰
جمع						
۸۲۴۴۶		مجموع (میلیون ریال)				
۵۰۳۲۸۰۰		۱۹۲۱				

** بر اساس نرخ ارز مرکزی، هر یورو معادل ۱۶۰۰۰ ریال محاسبه می‌شود.

زمستان	۱۳۹۰	مجری: جهاد دانشگاهی واحد صنعتی امیرکبیر - معاونت پژوهشی
صفحه	(۳۷)	آدرس: تهران، خیابان حافظ، دانشگاه صنعتی امیرکبیر، جهاد دانشگاهی، تلفن: ۰۸۵۰-۰۸۸۰-۶۹۸۴ و فکس: www.jdamirkabir.ac.ir Email:research@jdamirkabir.ac.ir

۱-۵-۵- هزینه‌های تأسیسات

هر واحد تولیدی، علاوه بر دستگاه‌های اصلی خط تولید، جهت تکمیل یا بهبود فرآیندها، نیاز به تجهیزات و تأسیسات جانبی، نظیر؛ تأسیسات گرمایش و سرمایش، آب، برق، دیگ بخار، کمپرسور، تأسیسات اطفاء حریق و ... خواهد داشت. انتخاب این موارد با توجه به ویژگی‌های فرآیند و محدودیت‌های منطقه‌ای و زیست‌محیطی انجام می‌گیرد. تأسیسات و تجهیزات مورد نیاز این طرح و هزینه‌های تهیه آن در جدول زیر ارائه شده است.

جدول (۱۶): هزینه‌های تأسیسات

ردیف	شرح	هزینه (میلیون ریال)
۱	تأسیسات سرمایش و گرمایش	۲۰۰
۲	تأسیسات اطفاء حریق	۸۰
۳	تأسیسات آب و فاضلاب	۵۰
مجموع (میلیون ریال)		۳۳۰

۱-۵-۵- هزینه لوازم اداری و خدماتی

واحدهای اداری و خدماتی هر واحد تولید نیاز به لوازم و تجهیزات خاص خود را دارند که برای واحد تولید بگ فیلتر نانو در جدول زیر برآورد شده است.

جدول (۱۷): هزینه لوازم اداری و خدماتی

ردیف	شرح	تعداد	قیمت واحد (ریال)	جمع هزینه (میلیون ریال)
۱	میز و صندلی	۱۲	۲,۵۰۰,۰۰۰	۳۰
۲	دستگاه فتوکپی	۱	۴۰,۰۰۰,۰۰۰	۴۰
۳	کامپیوتر و لوازم جانبی	۱۰	۱۵,۰۰۰,۰۰۰	۱۵۰
۴	تجهیزات اداری	۱۲	۱,۰۰۰,۰۰۰	۱۲
۵	خودرو سبک	۲	۱۵۰,۰۰۰,۰۰۰	۳۰۰
۶	خودرو سنگین (۵ تن)	۲	۷۵۰,۰۰۰,۰۰۰	۱۵۰۰
۷	لیفتراک	۲	۵۰۰,۰۰۰,۰۰۰	۱۰۰۰
مجموع (میلیون ریال)		۱۲۰۳۲		

زمستان ۱۳۹۰	مجری: جهاد دانشگاهی واحد صنعتی امیرکبیر - معاونت پژوهشی
صفحه (۳۸)	آدرس: تهران، خیابان حافظ، دانشگاه صنعتی امیرکبیر، جهاد دانشگاهی، تلفن: ۰۸۵۰-۸۸۸-۶۹۸۴ و فکس: ۰۸۸-۶۹۸۴ www.jdamirkabir.ac.ir Email:research@jdamirkabir.ac.ir

۵-۱-۵- هزینه‌های خرید حق انشعاب

هر واحد تولیدی برای شروع فعالیت و ادامه آن، نیاز به آب، برق، گاز، ارتباطات و ... دارد. در جدول زیر، هزینه خرید انشعاب‌های برق، گاز، تلفن براساس ظرفیت مورد نیاز واحد تولید بگ فیلتر نانو ارائه شده است.

جدول (۱۸): حق انشعاب

ردیف	شرح	واحد	ظرفیت مورد نیاز	هزینه کل (میلیون ریال)
۱	تلفن	خط	۴	۲۰
۲	آب	اینج	۲	۵۰
۳	برق	کیلو وات	۱۰۰ آمپری سه فاز ۲۵۰ آمپری تک فاز	۳۰۰
۴	گاز	اینج	۴	۱۰۰
مجموع (میلیون ریال)				۴۸۰

۶-۱-۵- هزینه‌های قبل از بهره‌برداری

هزینه‌های قبل از بهره‌برداری شامل مطالعات اولیه، اخذ مجوزها، هزینه‌های آموزش پرسنل و راهاندازی آزمایشی و... می‌باشد که در جدول زیر، برآورد شده است.

جدول (۱۹): هزینه‌های قبل از بهره‌برداری

ردیف	عنوان	هزینه (میلیون ریال)
۱	مطالعات اولیه و اخذ مجوزهای لازم	۵۰۰
۲	آموزش پرسنل	۱۰۰
۳	راهاندازی آزمایشی	۳۰۰
مجموع (میلیون ریال)		۹۰۰

با توجه به جداول فوق کلیه هزینه‌های ثابت مورد نیاز برای احداث طرح برآورد گردید که در جدول زیر به‌طور خلاصه کل سرمایه ثابت مورد نیاز طرح ارائه شده است.

جدول (۲۰): جمع‌بندی سرمایه‌گذاری ثابت طرح

ردیف	عنوان هزینه	هزینه	
		میلیون ریال	بورو
۱	زمین	۱۶۲۰	-
۲	ساختمان‌سازی	۷۲۰۰	-
۳	تأسیسات	۳۳۰	-
۴	لوازم و تجهیزات اداری و خدماتی	۱۲۰۳۲	-
۵	ماشین‌آلات تولیدی	۱۹۲۱	۵۰۳۲۸۰۰
۶	حق انشعاب	۴۸۰	-
۷	هزینه‌های قبل از بهره‌برداری	۹۰۰	-
۸	پیش‌بینی نشده (۵ درصد)	۱۲۰۹	۲۵۱۶۴۰
جمع		۲۵۶۹۲	۵۲۸۴۴۴۰
مجموع (میلیون ریال)		۱۱۰۲۴۳	

*بر اساس نرخ ارز مرجع بانک مرکزی، هر بورو معادل ۱۶۰۰۰ ریال محاسبه می‌شود.

۲-۵-۲- هزینه‌های سالیانه

علاوه بر سرمایه‌گذاری مورد نیاز جهت احداث و راهاندازی واحد، یک سری از هزینه‌ها بایستی به صورت سالانه براساس تولید محصول انجام شود. این هزینه‌ها شامل تهیه مواد اولیه، نیروی انسانی، انرژی مصرفی، هزینه استهلاک تجهیزات، ماشین‌آلات و ساختمان‌ها، هزینه تعمیرات و نگهداری، هزینه‌های فروش محصولات، هزینه تسهیلات دریافتی، بیمه و ... می‌باشد. در جداول صفحه بعد هزینه‌های سالیانه هریک از این موارد برآورد شده است.

مطالعات امکان‌سنجی مقدماتی

تولید بگ فیلتر نانو

جدول (۲۱): هزینه سالیانه مواد اولیه

ردیف	شرح	محل تأمین	واحد	مصرف سالیانه	قیمت واحد		هزینه ریالی (میلیون ریال)	هزینه ارزی (یورو)
					یورو	ریال		
۱	ورق فولادی با ضخامت ۱ میلیمتر	داخل	تن	۶۱۰	-	۱۰۵۰۰۰۰۰	۶۴۰۵۰	-
۳	مدیای منسوج	خارج	مترمربع	۳۸۰۰۰	۵/۵	-	۲۰۹۰۰۰	-
	چیپس نایلونی	داخل	تن	۳۰	-	۵۰۰۰۰۰	۱۵۰۰	-
	اسید فرمیک	داخل	تن	۵۴	-	۶۰۰۰۰۰	۳۲۴۰	-
۴	کیسه پلاستیکی	داخل	عدد	۳۰۶۰۰	-	۱۰۰	۳۱	-
۶	جعبه بسته بندی	داخل	عدد	۲۵۵۰۰	-	۱۹۰۰	۴۸۵	-
جمع								
مجموع (میلیون ریال)								
۴۷۰۴۸								
*بر اساس نرخ ارز مرجع بانک مرکزی، هر یورو معادل ۱۶۰۰۰ ریال محاسبه می‌شود.								

جدول (۲۲): هزینه سالیانه نیروی انسانی

ردیف	شرح	تعداد (نفر)	حقوق ماهیانه (ریال)	حقوق و مزایای سالیانه معادل ۱۴ ماه (میلیون ریال)
۱	مدیر ارشد	۱	۱۰,۰۰۰,۰۰۰	۱۴۰
۲	مدیر واحدهای تولیدی و غیر تولیدی	۸	۸,۰۰۰,۰۰۰	۸۹۶
۳	پرسنل امور اداری و بازارگانی	۳	۵,۰۰۰,۰۰۰	۲۱۰
۴	پرسنل تولیدی متخصص	۹	۵,۵۰۰,۰۰۰	۶۹۳
۵	کارگر ماهر	۱۲	۵,۰۰۰,۰۰۰	۸۴۰
۶	کارگر ساده، خدماتی و نگهداری	۱۵	۴,۵۰۰,۰۰۰	۹۴۵
مجموع				
هزینه بیمه پرسنل (۲۳ درصد حقوق)				
هزینه رفت و آمد کارکنان (هر نفر سال ۴ میلیون ریال)				
مجموع (میلیون ریال)				
۴۷۷۳				

زمستان ۱۳۹۰	مجری: جهاد دانشگاهی واحد صنعتی امیرکبیر - معاونت پژوهشی
صفحه (۴۱)	آدرس: تهران، خیابان حافظ، دانشگاه صنعتی امیرکبیر، جهاد دانشگاهی، تلفن: ۸۸۸۰۸۷۵۰ - ۸۸۸۰۶۹۸۴ و فکس: www.jdamirkabir.ac.ir Email: research@jdamirkabir.ac.ir

مطالعات امکان‌سنجی مقدماتی

تولید بگ فیلتر نانو

جدول (۲۳): مصرف سالیانه آب، برق، سوخت و ارتباطات

ردیف	شرح	واحد	مصرف روزانه	قیمت واحد (ریال)	تعداد روز کاری	هزینه سالیانه (میلیون ریال)
۱	برق مصرفی	کیلو وات ساعت	۷۹۲۰	۴۰۰	۲۷۰	۸۵۵
۲	آب مصرفی	متر مکعب	۱۰	۱,۶۰۰		۴
۳	تلفن	-	-	-		۳۰
۴	گازوئیل	لیتر	۱۲۰	۳,۵۰۰		۱۱
۵	بنزین	لیتر	۸۰	۴,۰۰۰		۸۶
۶	گاز	لیتر	۴۲۵	۷۰۰		۸۰
مجموع (میلیون ریال)						۱۰۶۶

جدول (۲۴): استهلاک سالیانه ماشین‌آلات، تجهیزات و ساختمان‌های مورد نیاز

ردیف	شرح	هزینه (میلیون ریال)	نرخ استهلاک (%)	هزینه استهلاک (میلیون ریال)
۱	ساختمان‌ها، محوطه و ...	۷۲۰۰	۵	۳۶۰
۲	ماشین‌آلات خط تولید	۸۲۴۴۶	۱۰	۸۲۴۵
۳	تأسیسات	۳۳۰	۱۰	۳۳
۴	لوازم و تجهیزات اداری و خدماتی	۱۲۰۳۲	۱۵	۱۸۰۵
مجموع (میلیون ریال)				۱۰۴۴۳

جدول (۲۵): تعمیرات و نگهداری سالیانه ماشین‌آلات، تجهیزات و ساختمان‌های مورد نیاز

ردیف	شرح	هزینه (میلیون ریال)	نرخ تعمیرات و نگهداری (%)	هزینه تعمیرات و نگهداری (میلیون ریال)
۱	ساختمان	۷۲۰۰	۵	۳۶۰
۲	ماشین‌آلات خط تولید	۸۲۴۴۶	۱۰	۸۲۴۵
۳	تأسیسات	۳۳۰	۷	۲۳
۴	لوازم و تجهیزات اداری و خدماتی	۱۲۰۳۲	۱۰	۱۲۰۳
مجموع (میلیون ریال)				۹۸۳۱

جدول (۲۶): هزینه تسهیلات دریافتی

ردیف	شرح	مقدار (میلیون ریال)	نرخ سود (%)	سود سالیانه (میلیون ریال)
۱	تسهیلات بلند مدت	۳۰۳۱۰	۱۲	۳۶۳۷
۲	تسهیلات کوتاه مدت	۱۲۹۹۵	۱۲	۱۵۶۰
مجموع (میلیون ریال)				۵۱۹۷

جدول (۲۷): هزینه‌های سالیانه

ردیف	شرح	هزینه سالیانه (میلیون ریال)
۱	مواد اولیه	۴۷۰۴۸
۲	نیروی انسانی	۴۷۷۳
۳	آب، برق، تلفن و سوخت	۱۰۶۶
۴	استهلاک ماشین‌آلات، تجهیزات و ساختمان‌ها	۱۰۴۴۳
۵	تعمیرات و نگهداری ماشین‌آلات، تجهیزات و ساختمان	۹۸۳۱
۶	هزینه تسهیلات دریافتی	۵۱۹۷
۷	هزینه‌های فروش (۲ درصد کل فروش)	۲۳۰۴
۸	هزینه بیمه کارخانه (۰/۰ درصد)	۱۶۱
۹	پیش‌بین نشده (۵ درصد)	۴۰۴۱
مجموع (میلیون ریال)		۸۴۸۶۴

۳-۵- سرمایه در گردش مورد نیاز طرح

سرمایه در گردش به نقدینگی اطلاق می‌شود که برای تهیه مواد و ملزمومات مورد نیاز در جریان تولید نظیر مواد اولیه، نیروی انسانی و ... هزینه می‌شود و به‌طور کلی شامل سرمایه‌ای است که باید کلیه هزینه‌های جاری واحد تولیدی را پوشش دهد و لازم است در هر زمان در دسترس باشد. مقدار سرمایه در

زمستان ۱۳۹۰	مجری: جهاد دانشگاهی واحد صنعتی امیرکبیر - معاونت پژوهشی
صفحه (۴۳)	آدرس: تهران، خیابان حافظ، دانشگاه صنعتی امیرکبیر، جهاد دانشگاهی، تلفن: ۰۸۵۰-۸۸۸-۰۶۹۸۴ و فکس: ۰۸۸-۰۶۹۸۴ www.jdamirkabir.ac.ir Email:research@jdamirkabir.ac.ir

گرددش بستگی به توان بازرگانی و مدیریتی واحد تولیدی دارد به طور مثال اگر امکان دسترسی سریع به مواد اولیه در هر زمان وجود داشته باشد، نیاز کمتری به سرمایه برای تهیه آن است و بر عکس در صورت طولانی بودن فرآیند دسترسی به آن، سرمایه در گرددش برای خرید افزایش می‌یابد چراکه لازم است مواد مورد نیاز برای زمان بیشتری سفارش داده شود.

به طور معمول حداقل سرمایه در گرددش مورد نیاز، معادل ۲۰ الی ۲۵ درصد کل هزینه‌های جاری سالیانه واحد تولیدی (معادل هزینه‌های ۲ الی ۳ ماه) است. این مسئله برای مواد اولیه خارجی که ممکن است فرآیند سفارش و خرید آن طولانی باشد دوازده ماه در نظر گرفته می‌شود تا ریسک توقف خط تولید به علت فقدان مواد اولیه کاهش یابد. در جدول زیر سرمایه در گرددش مورد نیاز برای انجام مطلوب جریان تولید محصول محاسبه شده است.

جدول (۲۸): برآورد سرمایه در گرددش مورد نیاز

ردیف	شرح	مقدار مورد نیاز	هزینه ریالی (میلیون ریال)	هزینه ارزی (یورو)
۱	مواد اولیه داخلی	۲ ماه	۱۱۵۵۱	۲۰۹۰۰۰۰
۲	مواد اولیه خارجی	۱۲ ماه		۷۹۶
۳	حقوق و مزایای کارکنان	۲ ماه		۱۷۸
۴	آب و برق، تلفن و سوخت	۲ ماه		۱۶۳۹
۵	تعمیرات و نگهداری	۲ ماه		۱۷۴۱
۶	استهلاک	۲ ماه		۱۲۹۹
۷	هزینه تسهیلات دریافتی	۳ ماه		۱۶۲۶
۸	هزینه‌های فروش، بیمه، پیش‌بینی نشده	۳ ماه		۲۰۹۰۰۰
جمع		۱۸۸۳۰	۵۲۲۷۰	مجموع (میلیون ریال)

*بر اساس نرخ ارز مرجع بانک مرکزی، هر یورو معادل ۱۶۰۰۰ ریال محاسبه می‌شود.

زمستان ۱۳۹۰	مجری: جهاد دانشگاهی واحد صنعتی امیرکبیر - معاونت پژوهشی
صفحه (۴۴)	آدرس: تهران، خیابان حافظ، دانشگاه صنعتی امیرکبیر، جهاد دانشگاهی، تلفن: ۰۸۵۰-۸۸۸-۶۹۸۴ و فکس: ۰۸۸-۶۹۸۴ www.jdamirkabir.ac.ir Email:research@jdamirkabir.ac.ir

۴-۵- کل سرمایه مورد نیاز طرح

کل سرمایه مورد نیاز برای احداث واحد تولید بگ فیلتر نانو شامل دو جزء سرمایه ثابت و سرمایه در گردش است که به‌طور خلاصه در جدول زیر ارائه شده است.

جدول (۲۹): سرمایه‌گذاری کل

ردیف	شرح	ارزش ریالی (میلیون ریال)	ارزش ارزی (یورو)
۱	سرمایه ثابت	۲۵۶۹۲	۵۲۸۴۴۴۰
۲	سرمایه در گردش	۱۸۸۳۰	۲۰۹۰۰۰
جمع		۴۴۵۲۲	۷۳۷۴۴۴۰
مجموع (میلیون ریال)		۱۶۲۵۱۳	بر اساس نرخ ارز مرجع بانک مرکزی، هر یورو معادل ۱۶۰۰۰ ریال محاسبه می‌شود.

– نحوه تأمین سرمایه

برای تأمین سرمایه مورد نیاز طرح، از تسهیلات بلندمدت (۵-۲ ساله) برای تأمین ۷۰ درصد سرمایه ثابت مورد نیاز و از تسهیلات کوتاه مدت (۱۲-۶ ماهه) برای تأمین ۵۰ درصد سرمایه در گردش مورد نیاز استفاده می‌شود.

جدول (۳۰): نحوه تأمین سرمایه

نوع سرمایه	مبلغ (میلیون ریال)	سهم (درصد)	مقدار (میلیون ریال)	تسهیلات بانکی	سهم سرمایه‌گذاران (میلیون ریال)
سرمایه ثابت	۱۱۰۲۴۳	۷۰	۱۷۱۷۰	۹۳۰۷۳	
سرمایه در گردش	۵۲۲۷۰	۵۰	۲۶۱۳۵		۲۶۱۳۵
مجموع (میلیون ریال)				۴۳۳۰۵	۱۱۹۲۰۸

۶-۵- شاخص‌های اقتصادی طرح

پس از ارائه جداول مالی سرمایه، هزینه و درآمد، جهت بررسی بیشتر مسائل اقتصادی طرح، لازم است شاخص‌های مهم مرتبط، از قبیل؛ قیمت تمام شده، سود ناخالص سالیانه، نرخ برگشت سرمایه، مدت زمان بازگشت سرمایه، درصد تولید در نقطه سر به سر، درصد سرمایه‌گذاری ارزی به سرمایه‌گذاری کل، سرانه سرمایه‌گذاری ثابت و ... برای متضایان سرمایه‌گذاری طرح تولید بگ فیلتر نانو محاسبه شود که در ادامه ارائه می‌شود.

- قیمت تمام شده:

$$\frac{\text{هزینه سالیانه}}{\text{مقدار تولید سالیانه}} = \text{قیمت تمام شده واحد کالا} \Rightarrow \frac{8486400000}{960}$$

ریال ۸۸۴۰۰۰۰ = قیمت تمام شده واحد کالا

- سود سالیانه:

$$30326 = \text{سود سالیانه} \Rightarrow \text{هزینه سالیانه} - \text{فروش کل} = \text{سود سالیانه}$$

میلیون ریال

- نرخ برگشت سالیانه سرمایه:

$$\frac{\text{سود سالیانه}}{\text{سرمایه‌گذاری کل}} = \text{درصد برگشت سالیانه سرمایه} \Rightarrow 18/7$$

- مدت زمان بازگشت سرمایه

$$\frac{100}{\text{درصد برگشت سالیانه سرمایه}} = \text{مدت زمان بازگشت سرمایه} \Rightarrow \text{سال } ۵/۴ = \text{مدت زمان بازگشت سرمایه}$$

- محاسبه نقطه سر به سر:

برای محاسبه نقطه سر به سر لازم است هزینه‌های ثابت و متغیر تولید از یکدیگر جدا شود که در جدول (۳۱) انجام شده است.

مطالعات امکان‌سنجی مقدماتی

تولید بگ فیلتر نانو

جدول (۳۱): هزینه‌های ثابت و متغیر تولید

ردیف	شرح	هزینه (میلیون ریال)	هزینه ثابت (میلیون ریال)	هزینه متغیر (درصد)	هزینه متغیر (میلیون ریال)
۱	مواد اولیه و بسته‌بندی	۴۷۰۴۸	۴۷۰۴۸	-	۱۰۰
۲	حقوق و دستمزد کارکنان	۴۷۷۳	۳۲۴۱	۷۰	۳۰
۳	آب، برق، تلفن و سوخت	۱۰۶۶	۲۱۳	۲۰	۸۰
۴	تعمیر و نگهداری	۹۸۳۱	۱۹۶۶	۲۰	۸۰
۵	استهلاک	۱۰۴۴۳	۱۰۴۴۳	۱۰۰	۰
۶	هزینه تسهیلات دریافتی	۵۱۹۷	۵۱۹۷	۱۰۰	۰
۷	هزینه فروش	۲۳۰۴	-	۱۰۰	-
۸	بیمه کارخانه	۱۶۱	۱۶۱	۱۰۰	۰
۹	پیش‌بینی نشده	۴۰۴۱	۱۴۱۴	۳۵	۶۵
	جمع	۸۴۸۶۴	۲۲۷۳۵	-	۶۲۱۲۹

$$\text{درصد تولید در نقطه سر به سر} = \frac{\text{هزینه ثابت}}{\text{هزینه متغیر تولید - فروش}} \times 100 = \frac{۲۲۷۳۵}{۵۳۰۷۱} = ۴۲/۸$$

- میزان فروش در نقطه سر به سر:

$$\text{میزان فروش در نقطه سر به سر} = \frac{\text{هزینه ثابت}}{\text{هزینه متغیر}} = \frac{۲۲۷۳۵}{۶۲۱۲۹} = ۴۹۳۵۰ \text{ میلیون ریال}$$

$$\text{میزان فروش} = \frac{\text{هزینه متغیر}}{۱ - \frac{\text{درصد تولید}}{۱0۰}} = \frac{۶۲۱۲۹}{۱ - \frac{۴۲/۸}{۱0۰}} = ۱1۵۲۰۰$$

- درصد سود سالیانه به هزینه کل و فروش کل:

$$\text{درصد سود سالیانه} = \frac{\text{سود ناخالص سالیانه}}{\text{هزینه سالیانه}} \times 100 = \frac{\text{درصد سود سالیانه به هزینه کل}}{\text{درصد سود سالیانه به فروش کل}} \Rightarrow ۳۵/۷$$

$$\text{درصد سود سالیانه} = \frac{\text{سود ناخالص سالیانه}}{\text{فروش کل}} \times 100 = \frac{\text{درصد سود سالیانه به فروش}}{\text{درصد سود سالیانه به هزینه کل}} \Rightarrow ۲۵۶/۳$$

- درصد سرمایه‌گذاری ارزی به سرمایه‌گذاری کل:

$$\frac{\text{معادل ریالی سرمایه‌گذاری ارزی}}{\text{سرمایه‌گذاری کل}} \times 100 = \text{درصد سرمایه‌گذاری ارزی به سرمایه‌گذاری کل طرح}$$

$$\Rightarrow \text{درصد } ۱۷/۴ = \text{درصد سرمایه‌گذاری ارزی به سرمایه‌گذاری کل طرح}$$

- سرمایه‌گذاری ثابت سرانه:

$$\frac{\text{میلیون ریال } ۲۲۹۶/۷}{\text{تعداد کل پرسنل}} = \frac{\text{سرمایه‌گذاری ثابت سرانه}}{\text{سرمایه‌گذاری کل سرانه}} \Rightarrow \text{سرمایه‌گذاری کل سرانه}$$

- سرمایه‌گذاری کل سرانه:

$$\frac{\text{میلیون ریال } ۳۳۸۵/۷}{\text{تعداد کل پرسنل}} = \frac{\text{سرمایه‌گذاری کل سرانه}}{\text{سرمایه‌گذاری کل سرانه}} \Rightarrow \text{سرمایه‌گذاری کل سرانه}$$

- ارزش افزوده:

$$= \{(\text{تعمیر و نگهداری} + \text{آب، تلفن، برق و سوخت} + \text{مواد اولیه}) - (\text{فروش کل})\} = \text{ارزش افزوده}$$

$$= ۵۶۶۴۳$$

$$=\frac{\text{ارزش افزوده}}{\text{فروش کل}} = \frac{۵۶۶۴۳}{۱۱۵۲۰۰} = ۰/۴۹$$

$$=\frac{\text{ارزش افزوده}}{\text{هزینه سالیانه}} = \frac{۵۶۶۴۳}{۸۴۸۶۴} = ۰/۶۷$$

۶- میزان مواد اولیه عمده مورد نیاز سالانه و محل تأمین آن از خارج یا داخل کشور قیمت ارزی و ریالی آن و بررسی تحولات اساسی در روند تأمین اقلام عمده مورد نیاز در گذشته و آینده

عمده مواد اولیه مورد نیاز سالانه که در تولید فیلترهای صنعتی مورد استفاده قرار می‌گیرد عبارتند از ورق فولادی، چیپس نایلون و مدیای منسوج می‌باشد.

تولید سالیانه کارخانه ۹۶۰ تن بگ فیلتر نانو است با در نظر گرفتن اینکه جهت تولید پیکربندی در هر فیلتر بگ فیلتر نانو در به طور متوسط حدود ۲ کیلوگرم ورقه فلزی مصرف شود با احتساب ۱ درصد ضایعات میزان ورق فولادی مورد نیاز ۶۱۰ تن می‌باشد که از واحدهای فولادسازی مانند فولاد مبارکه اصفهان خریداری می‌گردد. همچنین مقدار مصرف مدیای منسوج در هر بگ فیلتر نانو در به طور متوسط حدود ۱/۲ مترمربع است که با احتساب ۵ درصد ضایعات میزان مدیای منسوج مورد نیاز ۳۸۰۰۰ مترمربع می‌باشد از کشورهای آمریکا، آلمان، چین و ژاپن قابل تأمین است.

همچنین با در نظر گرفتن اینکه جهت لایه نانو در به طور متوسط حدود ۷۵ گرم چیپس نایلون در هر متر مربع مصرف شود با احتساب ۴ درصد ضایعات میزان چیپس نایلون مورد نیاز ۳۰ تن می‌باشد چیپس نایلون به حد مورد نیاز در کشور تولید می‌کنند. دو شرکت الیاف و پارسیلون از معروف ترین تولید کنندگان چیپس نایلون در کشور می‌باشند. از این رو تهیه این مواد در کشور به راحتی امکان پذیر می‌باشد.

۷- پیشنهاد منطقه مناسب برای اجرای طرح

در مکان یابی یک طرح توجه نکات ضروری بسیاری، نظیر نزدیکی به محل تأمین مواد اولیه، بازارهای عمده مصرف، امکانات زیربنایی، حمایت‌های دولت و نیروی انسانی متخصص وجود دارد که در ادامه به بررسی گزینه‌های فوق با توجه به وضعیت هر پارامتر در استان سمنان و شهرهای آن خواهیم پرداخت.

- محل تأمین مواد اولیه

عمده مواد اولیه مورد نیاز طرح، ورق فولادی ۱ میلیمتری، چیپس نایلون و مدیا منسوج می‌باشد که می‌توان آنها را از استانهای تهران، اصفهان و خوزستان و کشورهای آمریکا، آلمان، ژاپن و چین تهیه کرد.

- بازارهای فروش محصولات

یکی از معیارهای مکان یابی برای یک طرح، انتخاب مکان مناسب برای ارائه محصولات تولید شده به بازار مصرف می‌باشد. با توجه به ماهیت طرح و استفاده این محصول در صنایع سیمان، گچ، سرامیک، ... که استان سمنان یکی از استانهای مهم تولیدات مذکور می‌باشد. لذا می‌توان تمامی شهرهای استان سمنان بخصوص شهرکهای صنعتی شاهروд، دامغان و گرمسار را برای این طرح مستعد دانست.

- امکانات زیربنایی طرح

برای تأمین نیازهایی زیربنایی طرح، مانند شبکه برق سراسری، راههای ارتباطی و شبکه آبرسانی و فاضلاب و غیره، در سطح نیاز این طرح تقریباً تمامی شهرک‌های صنعتی استان قابلیت راه اندازی این طرح را داراست.

- نیروی انسانی متخصص

در طرح حاضر، نیاز به افراد متخصص و با تجربه در زمینه‌های پرسکاری است. با توجه به وجود مراکز آموزش عالی معتبر در زمینه تربیت نیروی متخصص، در استان سمنان، امکان بهره‌گیری از نیروی متخصص با تجربه در این طرح وجود دارد.

- حمایت‌های خاص دولت

با توجه به اینکه طرح حاضر جزء طرح‌های صنعتی عمومی به حساب می‌آید، به نظر نمی‌رسد که شامل حمایت‌های خاص دولت شود. با این حال اگر این طرح در مناطق محروم راه اندازی شود، مشمول بعضی از حمایت‌های دولت می‌شود.

زمستان ۱۳۹۰	مجری: جهاد دانشگاهی واحد صنعتی امیرکبیر- معاونت پژوهشی
صفحه (۵۰)	آدرس: تهران، خیابان حافظ، دانشگاه صنعتی امیرکبیر، جهاد دانشگاهی، تلفن: ۸۸۸۰۸۷۵-۸۸۸۰۶۹۸۴ و فکس: www.jdamirkabir.ac.ir Email: research@jdamirkabir.ac.ir

با توجه به بررسی پارامترهای فوق در طرح تولید فیلترهای صنعتی، می‌توان نتیجه‌گیری کرد که شهرهای سمنان، دامغان، شاهروд و گرمسار دارای امکانات و شرایط مناسب‌تری نسبت به دیگر مناطق استان سمنان برای راهاندازی چنین واحد تولیدی می‌باشند. علاوه‌بر این استان‌های مرکزی، اصفهان، قم، قزوین و تهران نسبت به دیگر استان‌ها، شرایط مناسب‌تری برای احداث واحد تولید فیلترهای صنعتی دارند.

زمستان ۱۳۹۰	مجری: جهاد دانشگاهی واحد صنعتی امیرکبیر- معاونت پژوهشی
صفحه (۵۱)	آدرس: تهران، خیابان حافظ، دانشگاه صنعتی امیرکبیر، جهاد دانشگاهی، تلفن: ۸۸۸-۸۷۵-۸۸۸ و فکس: ۶۹۸۴ www.jdamirkabir.ac.ir Email: research@jdamirkabir.ac.ir

۸- وضعیت تأمین نیروی انسانی و تعداد اشتغال

در واحد تولید بگ فیلتر نانو به طور مستقیم برای حدود ۴۸ نفر ایجاد اشتغال می‌نماید. ترکیب نیروی انسانی و تخصص‌های مورد نیاز در این واحد تولیدی در جدول زیر ارائه شده است. شایان ذکر است نیروی متخصص و با تجربه مورد نیاز این واحد تولیدی در استان‌های تهران، اصفهان، قم، سمنان و قزوین بیشتر از مناطق دیگر در دسترس می‌باشد.

جدول (۳۲): تخصص و تجربه افراد مورد نیز در واحد تولیدی

عنوان شغلی	تعداد در سه شیفت کاری	تخصص و تجربه کاری مورد نیاز
مدیر ارشد	۱	کارشناسی یا کارشناسی ارشد رشته مهندسی صنایع، مکانیک، یا مدیرت نساجی با تجربه حداقل ۱۰ سال فعالیت مرتبط
مدیر واحدهای تولیدی	۶	کارشناسی یا کارشناسی ارشد مهندسی نساجی، مکانیک، پلیمر با تجربه حداقل ۵ سال فعالیت مرتبط
پرسنل تولیدی متخصص	۶	کارشناسی رشته‌های مهندسی نساجی، مکانیک، پلیمر با تجربه حداقل ۵ سال فعالیت مرتبط
پرسنل تولیدی (تکنسین)	۳	کاردان ماشین ابزار و دیگر رشته‌های فنی با تجربه حداقل ۵ سال آشنایی با دستگاه‌های خط
کارگر ماهر	۱۲	کاردان ماشین ابزار و دیگر رشته‌های فنی با تجربه حداقل ۵ سال آشنایی با دستگاه‌های خط
کارگر ساده و خدماتی	۶	دیپلم یا فوق دیپلم با الویت رشته‌های فنی حرفه‌ای و دارا بودن گواهی نامه رانندگی
جمع پرسنل تولیدی	۳۴	—
مدیر امور اداری، بازرگانی، حراست و ...	۲	کارشناسی یا کارشناسی ارشد مدیریت، بازرگانی و حسابداری با تجربه حداقل ۵ سال فعالیت مرتبط
کارکنان امور دفتری	۳	کارشناس رشته‌های مدیریت، مترجمی زبان، حسابداری، امور اداری و ... با تجربه حداقل ۲ سال فعالیت مرتبط
کارگر خدمات و نگهدارنما	۹	دیپلم یا فوق دیپلم با الویت رشته‌های فنی حرفه‌ای و دارا بودن گواهی نامه رانندگی
جمع پرسنل غیر تولیدی	۱۴	—

۹- بررسی و تعیین میزان تأمین آب، برق، سوخت، امکانات مخابراتی و ارتباطی (راه- راهآهن - فرودگاه - بندر ...) و چگونگی امکان تأمین آنها در منطقه مناسب برای اجرای طرح

الف- تأسیسات برق

اساسی ترین و زیربنایی ترین تأسیسات هر واحد صنعتی، تأسیسات برق می باشد؛ زیرا تقریباً همه دستگاه های اصلی خط تولید نیاز به برق دارند. از طرفی نیروی برق، تأمین کننده انرژی مربوط به سایر تأسیسات و همچنین روشنایی کارخانه خواهد بود. به منظور بررسی تأسیسات برق مورد نیاز واحد، ابتدا مقدار برق مصرفی هر یک از بخش های تولیدی، محوطه، تأسیسات و ... برآورد می گردد، سپس تأسیسات مورد نیاز تأمین آن معرفی خواهد شد.

برق مورد نیاز خط تولید

برق مصرفی خط تولید، بخش عمده ای از برق مورد نیاز کارخانه می باشد. در این بخش با توجه به کاتالوگ دستگاه ها، حداکثر برق مورد نیاز هر دستگاه استخراج شده، در تعداد دستگاه ضرب می شود. مجموع این مقادیر، برق خط تولید را تشکیل می دهد که حدود ۲۱۰ کیلو وات می باشد.

برق مورد نیاز تأسیسات

با توجه به تأسیسات پیش بینی شده برای طرح برق مورد نیاز تأسیسات واحد حدود ۵۰ کیلو وات برآورد می گردد.

برق روشنایی ساختمان ها و محوطه

به منظور برآورد برق مورد نیاز ساختمان ها تخمینی از مقدار برق بر حسب مساحت ساختمان ها زده می شود. برای هر متر مربع زیربنای سالن تولید، ساختمان های اداری، رفاهی و خدماتی به طور متوسط ۲۰ وات برق در نظر گرفته می شود. همچنین برای هر متر مربع مساحت انبارها و تأسیسات ۱۰ وات منظور می گردد. بنابراین با توجه به مساحت ساختمان ها که به تفضیل در بخش (۵) به بحث پیرامون آن پرداخته شد، ۴۲ کیلووات برای روشنایی ساختمان ها، برق پیش بینی می گردد.

با توجه به اتلاف بخشی از توان الکتریکی (حدود ۸ تا ۱۰ درصد)، برق مورد نیاز برای واحد تولید بگ فیلتر نانو حدود ۳۳۰ کیلو وات در شبانه روز برآورد می شود.

ب- محاسبه میزان مصرف آب

آب مورد نیاز در این واحد شامل آب مصرفی خط تولید، بهداشتی و آشامیدنی و آبیاری فضای سبز می‌باشد. آب مورد نیاز خط تولید در این واحد بسیار ناچیز می‌باشد. مصرف آب آشامیدنی و بهداشتی در این واحد به ازای تعداد پرسنل و با در نظر گرفتن سرانه ۱۳۵ لیتر محاسبه شده است . به منظور تامین آب مورد نیاز فضای سبز و آبیاری محوطه، به ازای هر متر، یک لیتر در روز در نظر گرفته می‌شود. میزان آب مصرفی روزانه واحد مطابق جدول زیر ارائه شده است.

جدول (۳۳): برآورد میزان آب مصرفی روزانه

توضیحات	میزان آب مصرفی (متر مکعب در روز)	واحد مصرف کننده
-	۳	آب فرایند تولید
بهداشتی و آشامیدنی	۶	ساختمان‌ها
آبیاری فضای سبز	۱	محوطه
-	۱۰	جمع

ج- تجهیزات حمل و نقل

به منظور انجام تدارکات واحد تولیدی دو دستگاه ماشین سواری جهت ایاب و ذهاب در نظر گرفته می‌شود. به منظور جابجایی مواد اولیه و محصول نیز دو دستگاه لیفتراک جهت کار در انبارهای مواد اولیه و محصول در نظر گرفته می‌شود.

د- محاسبه مصرف سوخت

موارد مصرف سوخت در واحدهای صنعتی شامل سوخت مصرفی به منظور تامین بخار و حرارت مورد نیاز فرآیند، گرمایش ساختمانها و سوخت و سایل حمل و نقل می‌باشد. سوخت مصرفی سیستم گرمایش با توجه به مساحت فضاهای تولید و آزمایشگاه، اداری و خدماتی محاسبه می‌شود. به این ترتیب که به طور متوسط برای آب و هوای معتدل به ازای یکصد متر مربع مساحت ۲۵ لیتر گاز در نظر گرفته می‌شود . بنابراین با توجه به مساحت بناهای موجود (۱۷۰۰ متر مربع)، سوخت مصرفی تاسیسات گرمایش ۴۲۵ لیتر گاز در هر شبانه روز خواهد بود. برای تامین سوخت هر دستگاه لیفتراک نیز ۶۰ لیتر گازوئیل، هر دستگاه خودروی سواری ۲۰ لیتر بنزین در شبانه روز در نظر گرفته شده است.

۱۰- وضعیت حمایت‌های اقتصادی و بازرگانی

- حمایت تعریفه گمرکی (محصولات و ماشین‌آلات) و مقایسه با تعریفه‌های جهانی

حمایت تعریفه گمرکی شامل دو بخش تعریفه واردات ماشین‌آلات و مواد نیاز طرح حقوق گمرکی صادرات محصولات واحد تولیدی است که می‌باشد در جهت رشد صنعت انتخاب و اعمال شود. حقوق ورودی ماشین‌آلات خارجی مورد نیاز طرح همانند اکثر ماشین‌آلات صنعتی حدود ۱۰ درصد است که تعریفه نسبتاً پایینی است و به سرمایه‌گذاران هزینه بالایی را تحمل نمی‌کند. از طرف دیگر در سال‌های اخیر دولت جمهوری اسلامی ایران برای محصولاتی که توانایی رقابت در بازارهای بین‌المللی را داشته باشند و بتوان آنها را به خارج از کشور صادر کرد، مشوق‌هایی در نظر گرفته است و به این واحدها جوايز صادراتی می‌دهد، این مسئله باعث شده است که حجم صادرات غیر نفتی کشور در سال‌های اخیر از رشد فزاینده برخوردار شود. بنابراین در صورت تولید بگ فیلتر نانو با کیفیت و قیمت مناسب مشوق‌هایی برای صادرات آن از طرف دولت در نظر گرفته شده است که باعث رقابتی‌تر شدن محصول در بازارهای کشور هدف می‌شود.

- حمایت‌های مالی (واحدهای موجود و طرح‌ها)، بانک‌ها - شرکت‌های سرمایه‌گذار

حمایت‌های مالی واحدهای تولیدی شامل اعطای تسهیلات بانکی و نحوه بازپرداخت آنها، همچنین معافیت‌های مالیاتی است که در صورت مناسب بودن آنها تسهیل در اجرای طرح می‌شوند و شرایط را برای سرمایه‌گذاری افراد کارآفرین مهیا می‌کند. در ادامه به برخی از این شرایط پرداخته می‌شود.

- یکی از تسهیلات بانکی مهم برای واحدهای تولیدی، پرداخت وام بانکی بلند مدت تا ۷۰ درصد سرمایه‌گذاری ثابت توسط بانک‌های دولتی کشور است. این مقدار برای مناطق محروم در صورت استفاده از ماشین‌آلات خارجی تا ۹۰ درصد هم قابل افزایش می‌باشد.

نرخ سود تسهیلات ریالی بلند مدت در بخش صنعت ۱۲ درصد است که برای برخی از شرکت‌های تعاونی و واحدهای احداث شده در مناطق محروم قسمتی از سود تسهیلات، توسط دولت به بانک‌ها به عنوان یارانه پرداخت می‌شود.

- مدت زمان بازپرداخت تسهیلات بانکی بلند مدت با توجه به ماهیت طرح تولیدی، نوع تکنولوژی و امکان صادر شدن محصول تا حداقل ۸ سال می‌باشد که امکان استفاده از دوره تنفس یک الی دو ساله بازپرداخت اقساط نیز وجود دارد.

- یکی دیگر از تسهیلات بانک مهم، وام‌های بانکی کوتاه مدت (۶ الی ۱۲ ماهه) برای استفاده به عنوان سرمایه در گردش مورد نیاز برای انجام فرآیندهای تولید است که شبکه بانکی تا ۷۰ درصد آن را تأمین می‌کند. اخذ تسهیلات کوتاه مدت تا این میزان، منوط به جلب اعتماد بانک‌های عامل و سابقه مطلوب در انجام بازپرداخت تسهیلات دریافتی قبلی است.

- علاوه بر تسهیلات بانکی که برای احداث واحدهای تولیدی جدید وجود دارد، برای تشویق سرمایه‌گذاران و هدایت آنها به احداث کارخانجات در مناطق محروم، معافیت‌های مالیاتی در نظر گرفته شده است. بر اساس مفاد ماده ۱۳۲ قانون مالیات‌های مستقیم مصوب ۸۰/۱۱/۲۷ درآمد مشمول مالیات ابرازی ناشی از فعالیتهای تولیدی و معدنی در واحدهای تولیدی یا معدنی در بخش‌های تعاونی و خصوصی که از اول سال ۱۳۸۱ به بعد از طرف وزارت‌خانه‌های ذیربطری برای آنها پروانه بهره برداری صادر یا قرارداد استخراج و فروش منعقد می‌شود، از تاریخ شروع بهره برداری یا استخراج به میزان هشتاد درصد، به مدت چهار سال و در مناطق کمتر توسعه یافته به میزان صدرصد، به مدت ده سال از مالیات موضوع ماده (۱۰۵) این قانون معاف هستند.

تبصره ۱: فهرست مناطق کمتر توسعه یافته برای برنامه سوم توسعه اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی جمهوری اسلامی ایران و همچنین در آغاز هر دوره برنامه توسط معاونت برنامه‌ریزی کشور و وزارت‌خانه‌های امور اقتصادی و دارایی و صنعت، معدن و تجارت تهیه و به تصویب هیأت وزیران می‌رسد.

تبصره ۲: معافیت‌های موضوع این ماده شامل درآمد واحدهای تولیدی و معدنی مستقر در شعاع یکصد و بیست کیلومتری مرکز تهران و پنجاه کیلومتری مرکز اصفهان و سی کیلومتری مرکز استان‌ها و شهرهای دارای بیش از سیصد هزار نفر جمعیت براساس آخرین سرشماری به استثنای شهرک‌های صنعتی استقرار یافته در شعاع سی کیلومتری مرکز استان‌ها و شهرهای مذکور نخواهد بود.

۱۱- تجزیه و تحلیل و ارائه جمع‌بندی و پیشنهاد نهایی در مورد احداث واحدهای

جدید

موفقیت در امر سرمایه‌گذاری و تولید محصولات نانو تکنولوژی، نیازمند تحقیقات به روز و مداوم در زمینه مواد اولیه، فرآیندهای تولید و بهینه‌سازی آنها همراه با بهره‌گیری از تجهیزات مناسب می‌باشد. نیاز دنیای کنونی به تکنولوژی و فناوری‌های پیشرفته خصوصاً "نانو، روز به روز در حال افزایش است. می‌توان دلیل این مسئله را کارایی فوق العاده بالای آن در صنایع مختلف بیان نمود. همچنین فناوری‌های نانو در مقایسه با فناوری‌های مشابه با آن، با صرف حداقل انرژی و مواد اولیه، از لحاظ اقتصادی بسیار مقرن به صرفه‌تر می‌باشد.

ایران در زمینه تولید محصولات نانو در مقیاس‌های آزمایشگاهی و تحقیقاتی از جمله اولین کشورها می‌باشد و در خصوص برای تولید محصولات نانو از جمله نانوفیلترها، مشوق‌های درنظر گرفته شده است. بنابراین راه اندازی کارخانه تولید بگ‌فیلتر نانو با توجه به کارایی آن و برنامه کشور برای صنعتی شدن (احداث واحدهای متعدد تولیدی)، همچنین لزوم رعایت مسائل زیست‌محیطی و کاهش آلایندگی واحدهای صنعتی، از اهمیت خاصی در کشور برخوردار است.

بگ‌فیلترهای نانو، قابلیت جذب ذرات در حد نانو دارند. با توجه به اینکه امروزه تمامی کشورها در حال پیشرفت و توسعه می‌باشند، همگی به دنبال دستیابی به تکنولوژی فناوری‌های جدیدی هستند. کشور ما نیز ناگزیر به دستیابی به فناوری تولید بگ‌فیلترهای نانو و ایجاد امکانات برای تولید انبوه این نوع محصول می‌باشد. چراکه تولید صنعتی بگ‌فیلترهای نانو علاوه بر رفع نیازهای داخلی، امکان صادرات آن به کشورهای منطقه و آسیای میانه وجود دارد تا علاوه بر پاسخگویی به نیازهای داخلی، بتواند سرمایه و ارز وارد کشور کند.

با توجه به موارد فوق و مطالعات فنی و اقتصادی انجام شده در طرح مشخص گردید که احداث یک واحد صنعتی تولید ۹۶۰ تن بگ‌فیلترهای نانو با حجم سرمایه‌گذری حدود ۱۶۰ میلیارد ریال و اشتغال‌زایی ۴۸ نفر توجیه پذیر می‌باشد و بازگشت سرمایه آن تقریباً ۵ سال می‌باشد.

۱۲- منابع و مأخذ

- ۱- اداره کل اطلاعات و آمار وزارت صنایع و معادن.
- ۲- مرکز اطلاعات و آمار وزارت بازرگانی.
- ۳- کتاب "مقررات صادرات و واردات سال ۱۳۹۰"، انتشارات شرکت چاپ و نشر بازرگانی.
- ۴- پایگاه اطلاع‌رسانی مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران.
- ۵- سازمان صنایع کوچک و شهرک‌های صنعتی ایران
- ۶- نمایندگی شرکت‌های تولیدکنندگان ماشین‌آلات مورد استفاده در پرسکاری نظیر خاور پرس
- ۷- پایگاه‌های اطلاع‌رسانی شرکت‌های تامین کننده مواد اولیه مانند فولاد مبارکه اصفهان
- ۸- سازمان توسعه تجارت ایران
- ۹- سایت بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، <http://www.cbi.ir>